

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA



ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Ը. Մ.-ի

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1956

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գարուն	ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	1
Ուրֆա եւ հայ մարմնակրթութիւնը	Կ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ	4
Տիգրան Միւրէֆեանի նախագիծ-ծրագիրը		8
Հայ Մարմնակրթական ընդհանուր միութիւն		11
Հայաստան եւ գաղութներ		16
"Փոքրիկ Հայաստանները"		18
Մահ Արսէն Մանուկեանի		19
Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Սկսուողական շարժում		21
Nuevos Destinos	EDITORIAL	25
Al amigo que se fué	R. M.	26
"Navasart" diario en una revista		27
La educación requiere firmeza	R. MIRAKIAN	29
Grandes figuras armenias	V. KEVORKIAN	32
Defectos que son virtudes		34
Gracias, mama		36
Interesante programa en la fiesta deportiva "Navasartian"		38

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Հ. Մ. Ը. Մ.-Ի ԵՒ "ՆԱԽԱՍԱՐԴ"Ի

Հանգուցեալ Պր. Յովսէփ Հարագեանի մահուան տխուր առ-
թիւ, փոխան ծաղկեպսակի. եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւն-
ները. —

Պ. Պ. Յովհաննէս Ստեփանեան, Գ. Մալխաս, Փափագեան
եղբբք., Պէնյեան եղբք. 200-ական, Բաուլ Պէտիկեան, Մարգարեան
եղբք., Ճորն Տաղյեան, Արտաշէն Սարգիսեան, կարապետ Էօրէն-
եան, Վահագն Իսրայէլեան, Նիկողոս Մալաթեայեան, Արթուր
Խարասանեան, Վարդան Իզմիրլեան, Թոսուեան եղբք., Ներսէս-
եան եղբք., Վարդերեան ընտանիք, Պետրոս Փափագեան, 100-ական,
Թորոս Ֆէրմանեան, Կարապետ Գալփաքեան, Արամ Ապրօեան, Գա-
պարեան ընտանիք, Արմէն կիրակ, Արիս Պոյաճեան, Պետրոս Կէօվ-
չեան, Խաչիկ Խաչերեան, Կարալիս Օհանեան, Փարօ Տիագ եւ Յա-
կոն Խարբուքեան 50-ական փեսո:

Արմէն Մանուկեանի մահուան առթիւ՝ Տէր Բարսեղեան եւ
Յակոբեան 100 փեսո կը նուիրեն, փոխան ծաղկեպսակի:

Պր. Յովսէփ Հարագեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպս-
ակի Պ. Պ. Կարօ Գալիկեան 100 եւ Թորոս Ֆերմանեան 50 փեսո կը
նուիրեն "Նաւասարդ"ի ֆոնտին:

Խաւէ Պալեան, իր ընտանիքի՝ Նազարէքեան, Թիւթրեան,
Պալեան եւ Փափագեանի ճնշեցեալներու յիշատակին 100 փեսո կը
նուիրէ:



ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ի

Դ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 41

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1936

ՊՈՒՆՆՈՍ ԱՅՐԷՍ

ԽՄԱԳՐԱԿԱՆ

Ք Ա Ր Ո Ւ Ն

59-97

Գարուն է: Բնութիւնը զարթօնքի մէջ է, վերստին ցուցադրելու համար իր ամբողջ շքեղութիւնը:

Ամէն տեղ ծիւլ, ծաղիկ, ժպիտ ու սէր կայ:

Ուրախ են նաեւ մարդիկ: Մանաւանդ քաղֆցիւն, որ ամենէն աւելի զրկուած է բնութիւնը վայելելու հաճոյքէն:

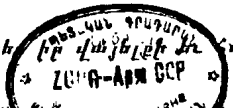
Երիտասարդութիւնը, որ գարուն է ինքնին, իր ամբողջ էութեամբ կը զգայ գարնան շունչը, անոր հեւքը, խինդն ու ծիծաղը՝ նոյնանալով բնութեան հետ:

Ամէն տեղ գարունները գեղեցիկ են, բայց աւելի գեղեցիկ են Հայ Աշխարհի գարունները: Մեր դաշտերը կանանչ կը հագնին, հազար գոյնի ծաղիկներով, մեր յորդահոս ջուրերը կը վազեն խաչաձեւումներով, որոնց արծաթափայլ ալիքները կը խաղան մեր պայծառ արեւի ճառագայթներուն հետ: Կը զգեստաւորուին նաեւ մեր սիգապանծ լեռները, որպէս խորհրդանիշներ մեր յաւերժական գոյութեան: Ու հայ մարդը անգամ մը եւս կը նայի անհունին, չափելու համար իր կտրած երկար ճամբան:

Երանի անոնց, որոնք իրենց գարունները կ'ապրին վայելչութեամբ եւ խոհականութեամբ:

Այս տեսակէտէն, մենք վստահ ենք մեր երիտասարդութեան, որովհետեւ անոնք զաւակն են ժողովուրդի մը որ գիտէ իր ցաւերը կրել անաղմուկ եւ իր ուրախութիւնները արտայայտել վայելչօրէն:

Ան գիտէ նաեւ իր անգոստեան պահերը լեցնել



իմաստութեամբ եւ օգտակարութեամբ:

Մեր նախնիքն ունէին հարիւրաւոր ուխտատեղիներ, ուր կ'երթային հազար բարիքներով ո՛չ միայն զուարճանալու եւ քէյֆ ընելու, անբովանդակ եւ անիմաստ, այլ տօնելու եւ տօնախմբելու մեր սուրբերու, հերոսներու եւ նահատակներու յիշատակելի օրերը: Իրենց խնձոյքներու եւ զուարճութիւններու մէջն իսկ մեր անցեալն ու պատմութիւնը կը սերտէին:

Հոգեպարար եւ դաստիարակիչ էին մեր տօներն ու տօնախմբութիւնները: Մեր նախնիքը համախումբ էին ամէն բանի մէջ. կուլային միասին, կ'աղօթէին հաւաքաբար եւ կ'ուրախանային միասնաբար, մի՛շտ ազգին եւ հայրենիքին համար:

Ատոր համար ալ կանգուն մնացինք, եւ կը շարունակենք մեր պատմական երթը՝ երիտասարդի մը տոկունութեամբ եւ վճռականութեամբ:

Տառապանքներով լի դարեր թողած ենք մեր ետին: Եկող դարերէն վախ չունինք, որովհետեւ արդէն փորձառու մարտնչողներ ենք յանուն մեր ազատութեան եւ լիակատար անկախութեան:

Մեր հայրերը նոր Հայաստան մը երկնեցին մեզ համար, որուն համար յաւէտ երախտապարտ ենք:

Անոր հիմը հաստատ դրուած է, ու պիտի շարունակենք կառուցումը՝ կատարելութեան հասնելու համար: Բաւական է, որ սորված ենք տոկալ, համբերել եւ յարատեւել: Թէեւ ժամանակաւորապէս զրկուած ենք մեր հողէն ու ջուրէն, բայց Հայաստանը կոթողուած կը մնայ մեր սիրտերուն մէջ: Կ'ուզենք անոր յիշատակները կենդանի պահել նոյնիսկ օտարութեան մէջ, Կ'ուզենք ապրիլ անոր գեղեցիկ դարունները նաեւ հոս:

• • •

Ահա՛ Հայաստանի մանրանկարը, որ կոթողած է մեր համայնքը իր լուսաններով եւ որ կը գլխաւորէ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը: Այդ Հայաստանը մեր մարզադաշտն է, արդիական բոլոր յարմարութիւններով: Իրական ուխտատեղի մը, ուր ազատօրէն կրնան մուտք գործել մեր օրօրոցէն սկսեալ մինչեւ գերեզմանին հասած մեր պապիկներն ու մամիկները:

Գարուն է նաեւ մեզ մօտ, մեր մարզադաշտին մէջ: Գիտենք որ մեր հասարակութիւնը եւ մանաւանդ երիտասարդները պիտի յորդին դէպի դաշտերը եւ զովասուն վայրերը՝ հանգստանալու եւ զուարճանալու համար: Այդ քաղցր պահերը կարելի է ապրիլ մեր փոքրիկ Հայաստանի մէջ, վերակենդանացնելով մեր նախնեաց բարի սովորութիւնները: Հոն պիտի լսենք հայ երգը, պիտի խօսինք մայրենի բարբառով, պիտի խաղանք ու խնդանք միա-

սին, ինչպէս կ'ընէին մեր պապերը: Միայն այս կերպով կարելի է զգալ հայկական դարուններու քաղցրութիւնը:

Այս տարի եւս, առանձին շուքով, տեղի պիտի ունենան Նաւասարդեան խաղերը, ինչպէս նաեւ խմբական եւ անհատական մրցումներ եւ ախոյեանական հանդիպումներ:

Ուրախ ենք յայտնելու, որ մեր Միութենէն դուրս եղող մարզական անջատ խումբեր և մարզիկներ, եղբայրորէն, սկսած են յաճախել մեր մարզադաշտը՝ մրցումներ եւ հանդիպումներ կատարելու համար: Երիտասարդութեան այս եղբայրական կապը կ'ուղենք աւելի ամրացնել՝ գործնականապէս ապացուցանելու համար թէ՛ մեր փոքրիկ Հայաստանի մէջ հատուածական խտրութիւններ գոյութիւն չունին:

Խիստ նշանակալից է նաեւ նորակազմ Հայ Սկաուտներու եռանդուն գործունէութիւնը: Ծնողները, անվերապահ, իրենց զաւակները կը յանձնեն մեր խնամքին, իրենք եւս կազմակերպուելով: Արդէն կազմած են ծնողական բազմանդամ խորհուրդ մը, որ սիրով եւ գուրգուրանքով կ'աջակցի՞ Միութեանս:

Այսպէս, համախումբ եւ համախորհուրդ, միակ միջոցը, որով պիտի կրնանք մեր ամբողջութիւնը պահել:

Հայաստանը մէկ է, հայ ժողովուրդը մէկ է, մենք չենք կրնար տարբեր ըլլալ:

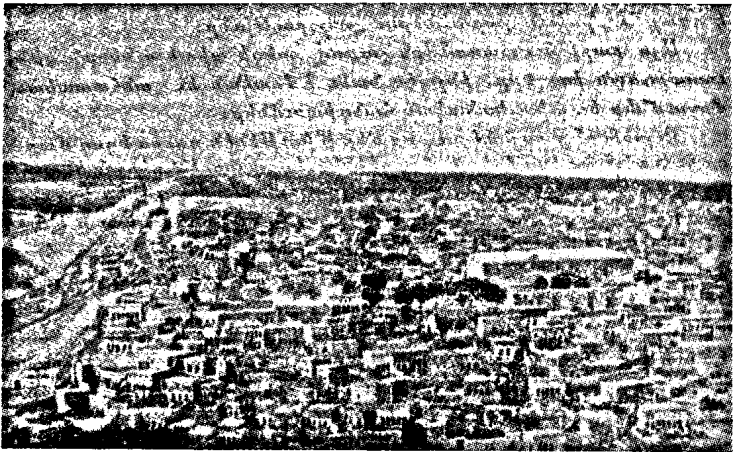
Ուրեմն, մեր փոքրիկ Հայաստանը ձեզ կը սպասէ, նորէն եւ կրկին ապրելու հայկական դարունները...:

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Ի Ո Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Միութեանս օրհան ՆԱԻԱՍՈՐԳ ամսաթերթի տարեկան հրատարակարկին ձեռնարկին, 22 Սեպտեմբերին Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ տեղի ունեցած նեոկայստում-սարահանդէսի փայլուն յաջողութեան առթիւ Ն. Ռ. Բ. Մ. Ի Վարսութիւնը Չերմօռէի կը շնորհաւորէ ՆԱԻԱՍՈՐԳԻ Վարսութեան անհոնձ սահաստանքը, Օրհորդաս Յանձնախումբի սոսհի ստորաբաժանի ինձնատեսչազուամն ու գործադրութիւնը եւ Հանդիսութեանս Յանձնախումբի սիրալիր աջակցութիւնը:

* * *

Միութեանս Մատթիւան բաժնի կողմէ կազմակերպուած Հայկ. Մեծմիութեանի մասնաճիւղի հաստատուած տեսնանահանի Լայպուչի յաջողութեան առթիւ Վարսութիւնը Չերմօռէն կը շնորհաւորէ Միութեանս կարգադիր Մարմինը եւ մասնաւորաբար ճատրակի Յանձնախումբը:



Ուրֆայի հայկական քաղամասին ընդհանուր տեսարանը

ՈՒՐՓԱ ԵՒ ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Յդեսիա կոչուած է Մեծն Աղեքսանդրի ժամանակէ: Աշխարհակալը գնահատելով Ուտիայի շրջանի օղը, շուրը եւ առատութիւնը, մեկնելու պահուն իր զօրապետներէն Սիլեկիոս կը հրամայէ Ուտիայի կողքին նոր քաղաք մը շինել, մեծ աշխարհակալին մեռնելէն վերջ, Ն. Ք. 303 թուին: Երբ իր զօրապետներէն Սիլեկիոս Ա. սկսուաւ շրջ շրջաններուն տիրել, ձեռնարկեց նոր քաղաքի մը շինութեան, Ուրֆայի լճակներուն հիւսիս արեւմտեան կողմը ու իր հրամանատարին յիշատակը յակիրժացնելու համար անոր տուաւ Էդէսէ-անունը, որ Մակեդոնացւոց լեզուով կը նշանակէ Այս կը սիրեմ, Մեծն Աղեքսանդրը մեկնելու պահուն այս խօսքերը արտասանած է: Իսկ ըստ Հ. Էփրիկեանի Մեծն Աղեքսանդրի զօրավար Սիլեկիոս Ա. անոր գեղեցկութենէն հմայուած կը վերայինէ զայն ու կը նուիրէ իր դստեր Էդէսէի, որուն անունով ասկէ յետոյ կը յիշուի քաղաքը: Որով Մակեդոնացւոց ժամանակէն սկսեալ Ուտիան Էդէսէ կոչուեցաւ: Պատմական տուեալներով կը հաստատուի որ Ուրֆան կամ Յդեսիան աշխարհի հնագոյն քաղաքներէն մէկն է, եւ քաղաքակրթութեան եւ գիտութեան օճախ մը:

Քրիստոսի 404 թուին, Ս. Մեսրոպ Հայոց Վառձապուհ թագաւորին յանձնարարական նամակով Միջագետք կ'իջնէ Հարել ասորի գիտական քահանային քով եւ Քառանու Դանիէլ եպիսկոպոսի հետ կը տեսնուի: Իսկ 425 թուին Ս. Մեկրոպ ասորոց եւ յունաց լեզուաց քաջամուտ Եզնիկ Կողբացի եւ Յովսէփ Պաղնացի աշակերտները Յեսեսիա կը ղրկէ, որոնք Յեսեսիոց թանգարանի յունաց եւ ասորոց լեզուաւ գրուած Հայոց մատենաներն թարգմանելով կը դառնան Հայաստան:

Պորենացի 434 թուին Յեսեսիա կուգայ, ճոխ թանգարանը աչքէ անցընելու համար, Ս. Մարգարի վանքը կ'այցելէ: Ուրֆայի մէջ է որ առաջին

քրիստոնեայ թագաւորը՝ Արզար քրիստոնէութիւնը պաշտօնական կրօնք հռչակեց 179-214 թուին:

Հայերը առաջին անգամ զաղթած են Ուրֆա, Մեծն Տիգրանի Բ. շրջանին 75-80 Ն. Ք. երկրորդ զաղթ մը եղած է, Գրիստոսէ վերջ 38-40 թուին, աւելի վերջ 200 թուին իսկ չորրորդ մեծ զաղթ մը եղած է 340 թուին, այդ թուականին հայերը գերակշիռ թիւ մը ունեցած են քաղաքի ալիւսալլ ազգաց բնակիչներուն վրայ: Այդ թուականին գոյութիւն ունեցող Պարսկա-Ասորական աստուածաբանական ճեմարանին մէջ հայերը կարեւոր դերք մը գրաւած են. հայերը բազմանալով հետզհետէ օսմանեան կայսրութեան շրջանին զաղթած հայերը, օրինակ, Սասունէն, Վանէն, Մալաթիայէն եւ Պարսկաստանէն: Ուրֆայի հայոց բնակչութեան թիւը հասած է 30-000 մինչեւ 1915-ի հերոսամարտը:

ՈՒՐՖԱՍԻ ՀԻՆ ԵՎԵՂԵՑԻՆԵՐ.—

Ս. Սարգիս վանքը հիմնադրուած է Գրիստոսի առաջին դարուն, իսկ՝ Ս. Աստուածածին եկեղեցին հիմնադրուած է Թադէոս Առաքելի կողմէ:

Դ Պ Ր Ո Ց Ն Ե Ր.—

1871-ին կը հիմնուի Հայկազեան ընկերութիւնը, 1877 կը հիմնուի Եղեւսիոյ հայոց թանգարանը Արեւեանի զլխաւորութեամբ, թանգարանին նուէրներ կ'ուղարկեն Սրբմեան Հայրիկ, Սրբէն եպիսկոպոս Կարապետ Փանոսեան (Մանգումէ էֆէքարի խմբագիրը) եւ այլն:

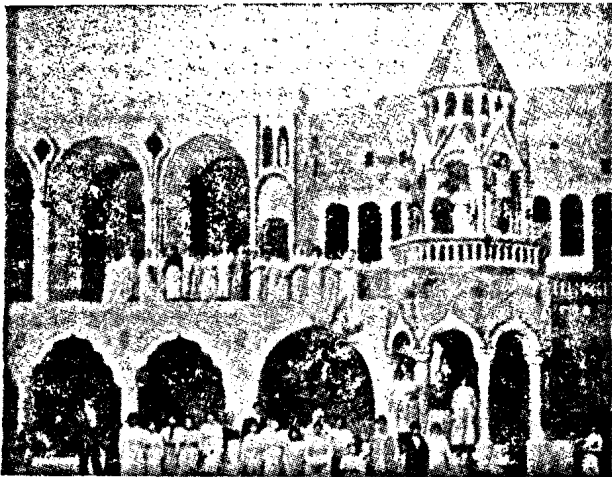
1877-ին սոյն վարժարանին մէջ Վարդանայ ընկերութիւն կը հիմնուի, որ աղքատ տղոց թուղթ, գրիչ եւ մելան ձրի կը բաժնէ, 1876-ին ցառցիչ Յակոբ Արեւեան պատմագիրը քահանայ կը ձեռնադրուի եւ Արթուր հրկոչուի:

Փիլիպպոս եպիսկոպոս Կարապետի Առաջնորդէն, Եղեւսիոյ թանգարանին գլխաւոր եղած է իբ համալսարանով որ, Ս. Եփրեմ Սուրբի Առաքի եպիսկոպոսը աստուածաբանական դաստիարակութիւններ տալով է, իբ հոգեւոր ծնողին՝ Մծրէի սքանչելագործ, Ս. Յակոբ Սրբազան Հայրապետի հոգեւոր իշխանութեանը տակ:

Եղեւսա ունեցած է շատ մը նշանաւոր դէմքեր. օրինակ, Գրիգոր Ա. Պատրիարք Եղեկիէլեան, ռուբայեցի, Ուխտանիս եպիսկոպոս օրհայեցի, դրած է Հայոց Պատմութեան երեք հատորները եւ դաստիարակուած է Նոյս ընկալ միարանութեան մէջ, Անանիս բազմամուս վանահօր շանչիմ տակ:

Ներսէս Ենտրհայի դահակալած է Ուրֆայի թեմերէն Հոսովիտյի մէջ դրած է «Ողբ Եղեւսիոյ», Մատթէոս ուհայեցի սոյն պատմաբանէն օգտուած են Հ. Զաւէեան, Ալիշան, Օրմանեան, Լէօ եւ Եղիշէ Արք. Գուրբան, ինչպէս նաև Ժանօթ պատմաբան Ռընէ Կրուտէ:

Գրիգոր Ս. Կաթողիկոս (Սրապիոն վրդ. Եղեւսիացի). 1603-1606, Տէր Աստուածատուր քահանայ Ուրֆայի (1606-1690): 1620-ին տակաւին սարկաւազ աստիճանի մէջ կը բրէ Կիւրեղ Հայրապետի «Գիրք պարտպմանց եւ շտաժումն պարտպմանց» հատորը, դրած է մազադաթիայ աւետարան մը Ժաղկանկարուած իբ կողմէ, որ ներկայիս Հալէպի Ս. Փարտառն Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ կը պահուի: Աւելի քան 300 տարիէ ի վեր անաղարտ կը պահուի եւ շատ շատ պահպանուած, ունի 282 թերթ, մեծութիւն 15×21×51/2 լաթոնազարդերով, 201 հաս թիւ 26 Աւետարան կը կոչուի: Տ. Նահապետ Ա. Կաթողիկոս Ուհայեցի, 1691-1705-ին շինած է Եղեւսի վանքը եւ Օշականի կամուրջը, դիմած է Մեծն Պետրոսի եւ Իսրայել Օրիի շարժման կը հակի:



Ս. Սարգիս վանքին մէջ հաւաքուած այրիներն ու որբուհիները

ճանչցուած է իբրեւ շինարար Կաթողիկոս: Մինչև հիմակ Հայաստանի Քառասնորդերի կամուրջին վրայ կը կարդացուի հետեւեալ արձանագրութիւնը «Յիշատակ է կամուրջս, Տեառն Նահապետ Կաթողիկոսին Սուրբ Էջմիածնի»: Եաշան Զրպետ Եղեանցի (1772-1838) հռչակ շահած ուրֆացի մտաւորական վարդապետ 1791-ին Փարիզ կը հաստատուի, սորուած է յունարէն, Փրանսերէն եւ պարսկերէն, հետեւած է իրաւաբանութեան եւ դրաքիտութեան դասընթացքներուն, 1798-ին Փարիզի Արեւելեան Լեզուներու դպրոցին մէջ հայերէնի դասընթացք մը կը հաստատուի, որուն ամպիրնը կը յանձնուի Եաշան Զրպետին. սոյն դասընթացքի Նախուհիներէ շատերու հետ յարաբարեցուած էր: Զրպետ երեք տարի կը դասաւանդէ եւ շատ մը Փրանսացի հայաօգնիչներ կը հասցնէ, որոնցմէ յայտնի եղած են Պ. Ճլօրիվալիս եւ Ժան Սէն Մարթէնը: Զրպետի գրական գործերն են.—

Ա.— Պատմութիւն Դարձի եւ Մկրտութեան, Բ.— Հետազոտութիւնք Ասիոյ Հին Պատմութեան, Գ.— Ընդհանուր Նկարագիր, Դ.— Ընդհանուր Ժամօթութիւն ի վերայ աշխարհ պարսիկ:

1824-ին Եաշան Զրպետ, կը հրատարակ թիֆլիզ իբրեւ դասախօս Ներսէսեան վարժարանին, կ'աւանդէ՝ Փրանսերէն եւ դրականութիւն, կը բանայ յետոյ առանձին վարժարան. 1838-ին թիֆլիզի մէջ կը մեռնի:

Տ. Յարութիւն Սպիտակ. Գապէնճեան (1785-1848), ունի հետեւեալ գրական աշխատութիւնները:

Ա.— Նարեկը տաղաչափութեան վերածուած. ներկայիս կը գտնուի Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց վանքի մատենադարանին մէջ, Բ.— Վերբող որդւոյն որոտման Ս. Յակոբայ եւ Յովհաննէսի» (Տպգ. Կ. Պոլիս 1823), Գ.— Սողոմոնի երգ երգացի մեկնութիւնները պարունակող կիսակատար ձեռագիր մը, Դ.— Վեովհաննէս-Կարապետի եւ Մկրտիչի ներբող» անունով գործ մը:

Ուրֆայի առաջին սահմանադրական առաջնորդը եղած է Սորէն Արք. Մխիթարեան, որուն շրջանին շատ մը նշանաւոր կրթական մշակներ եղած են:

Այնթապի գոլէճէն շրջանաւարտ ուսուցիչ Մոնօֆար Ս. Յակոբեանը 1890-



Հայ Մարմամարզական Միութեան վարչութեան անդամները

ին ,հայրենիք Ուրֆա վերադառնալով կը հիմնէ «Լույս» խմբրատիպ ամսաթերթը:

1889-ին Ուրֆայի հայերը ունին 5 դպրոց, երեքը արական, եւ երկուքը իգական:

ԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝-

1.- Քրիստոնէական Ընկերութիւն, կը հիմնուի 1855-ին, ուսուցիչ՝ Գր. Գապպաճեան:

2.- Աղղէական Ընկերութիւն, (1885):

3.- Ս. Թադէոսեան Ընկերութիւն, (1856-57):

4.- Քրիստոնէական Ազգային Միաբանեալ Նոր Ընկերութիւն, (1858):

5.- 1858-ին Ս. Սարգսի վանահայր Տ. Եփրեմ Ծ. Վ. ընկերութիւն մը կը հիմնէ, համանուն վանքին մէջ դպրոց մը կը հաստատէ:

6.- Ռուբինեան Ընկերութիւն (18639, հիմնադիր՝ Գր. Արքեպս. Ռուբինեան:

7.- Լուսաւորչական Ընկերութիւն (1863., որ կը հիմնէ Ուրֆայի առաջին աղջկանց վարժարանը:

8.- Աւետարանական Ընկերութիւն, (1865-69):

9.- Վշտակիր Ընկերութիւն, (1865-69):

10.- Հաւաքական Ընկերութիւն, (1870):

11.- Անձնուէր Ընկերութիւն (1868), տեսուչ Մուրատեան:

12.- Հայկազեան Ընկերութիւն (1861), նպատակ՝ աղջ. դպրոց ունենալ:

13.- Բողոքոյ Հայկազեան Ընկերութիւն (1872), նպատակ՝ տարածել կրթութիւնը եւ աղքատաց ձրի դիրք տալ եւ թանաքարն մը հաստատել:

14.- Համազգային Ընկերութիւն (1872), հիմնադիր՝ Դաւիթ Վրդ.:

15.- Յովսէփեան Ընկերութիւն (1872), վարժարան՝ 70 ուսանող:

16.- Որդիք Ռուբինեանց Ընկերութիւն (1877), հիմնադիր՝ ուսուցիչ Ոսկերիչեան:

17.- Վարդանանց Ընկերութիւն (1878), ուսուցիչ՝ Յակոբ Արեւեան:

18.- Աղքատաց Ընկերութիւն, (1880):

19.- Ուսումնասիրած Ոորչեան Ընկերութիւն, (1880):

20.- Հայրենասիրած Հայկազեան Ընկերութիւն (1880), նպատակ՝ յօգուս եւ ի դաստիարակութիւն Եղեւսիոյ անուս որդաց: Հիմնադիր՝ Գրիգոր Մեսրոպեան, Գրիգոր Պիլէզիբճեանը Գէորդ Գալալճեան, Գրիգոր Ռուժաւէջի, Մելքոն Էֆէնտի եւ Գէորդ Թարխանեան:

Պաւէնոս Այրեւ

ԿԱՐՕ ՇԱՀԻՆՅԱՆ

(Վերջը յաջորդով)

ՏԻԳՐԱՆ ՄԻԻՐԷՔԵԱՆԻ ՆԱԽԱԳԻԾ-ԾՐԱԳԻՐԸ

Ներկայացուած Հ. Ա. Ե. Հոգաբարձութեան

Կեդրոնական Վարչական Խորհուրդին

18 Սեպտեմբեր 1956 Պ. Այրէս

Մեծայարգ Տիար Ա. Պերկամալի

Ժրջան Ատենապետ Հ. Ա. Ե. Հ. Կերբ. Վարչ. Խորհուրդի

Աստ—

Յարգելի Պր. Ատենապետ եւ Պատուարժան Վարչ. Ընկերներ,

Աւելի քան չորս ամիսներէ ի վեր անարժանաբար պաշտօնի կոչուած եմ, ծառայելու համար ազգիս, կարելիութեանս սահմանին մէջ: Օգտակար ըլլալու ցանկութիւնս արժեւորելու համար, սա քանի մը տողերով պիտի գամ Պատ. աշխատակիցներու յայտնել այն ինչ որ կը զգամ ոչ միայն իբրեւ իր պաշտօնին դիտակից, այլ իբրեւ սրտցաւ ազգային մը:

Անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է, որ դաղութս հետզհետէ ծերանալու վրայ է: Մօտաւորապէս աւելի քան քառասուն տարիներ անցած են այն օրէն, երբ մենք այս ասպնջակարող երկիրը ափ առած ենք, պանդուխտի ցուպը ձեռքերին: Պանդխտութեան այս քառասնամեայ շրջանը, այսօր, արդէն իր երկրորդ սերունդն է որ կը մեծցնէ, իր հոգերուն վրայ հոգերէն մեծագոյնն ալ կուտակելով: Եթէ սերունդ մը եւս յաջողելու ըլլայ, ու մենք չունենանք Պաշիկեանի, Նիքօթեանի եւ Արսլանեանի մը բծախնդրութիւնն ու հեռատեսութիւնը, արդէն իսկ կորսուած պիտի ըլլանք: Կ'ըսեմ այսպէս, որովհետեւ վտանգը տեսնելով հանդերձ, պէտք եղած աշխատանքը չենք տանիր, յարգելով հանդերձ բացառութիւնները:

Ուրեմն, որպէսզի ազգին մեղի վստահած նաւը խաղաղութեան նաւահանգիստը առաջնորդելու իղճի անդորրութիւնը ունեցող նաւապետին պէս ուրախ, մանաւանդ հպարտ մենք զմեզ, կ'առաջարկեմ որ դաղութային նորընտիր Վարչութիւնս իր կարելին ընէ, որպէսզի տառապած, չարչարուած, դուրմի եւ կոտորածի ենթարկուած մեր մեծ ազգը փրկէ սպառնացող անուրանալի վտանգէն: Որպէսզի մեր վտանգուած գոյութիւնը իր դարմանը գտնէ, պէտք է որ անկեղծութեամբ լծուինք մեզի վստահուած այս սրբազան գործին, այս սեղանին շուրջ մէկ նպատակ միայն հետապնդելով:

Ճիշտ է որ դաղութիւն մէկ գործող զանազան հաստատութիւններ, կազմակերպութիւններ, կուսակցութիւններ եւ բարեկատար միութիւններ իրենց ճիգը չեն խնայիր այդ վտանգին առաջը առնելու համար: Թակայն, անոնք ինչ որ ալ ընեն, որքան ալ ճիգ թափեն, պիտի չկարենան յաջողիլ այնպէս, ինչպէս պիտի յաջողի վարչութիւն: Որովհետեւ ես հաւատացողներէն եմ, որ ՄԻՌՌԻԻՆՆ է ՈՐ ԶՕՐՈՒԹԻՆՆ կ'ունենայ:

Թէ ի՞նչ պէտք է ընել այդ ԶՕՐՈՒԹԻՆՆԸ ձեռք բերելու համար եւ վտանգին առաջը առնելու, ես փոքրիկ դաղափար մը պիտի տամ, Ձեզի ձգելով անոր ընդլայնումը կամ բարեփոխումը:

Ճամանակին մեր այսօրուան բազմած աթոռներուն վրայ նստող եւ ազգային ցաւերով ժողովուրդը նախկին վարականներ, ինչպէս որ բարեմտածումն ունեցած են ՀԱՅ ԿԵՒՐՈՒՆ ԵՒ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵՅԵՂՈՑԻՆ կերտել, մենք ալ այսօր պարտաւոր ենք, կը խորհիմ, շարունակողն ըլլալ անոնց դործին:

Այսօր տարիներ սահած են, եւ իւրաքանչիւր սահող տարի նորութիւն մը բերած է, թէ գիտական եւ թէ կենցաղադրական աշխարհին մէջ: Ապրելու եղանակը բոլորովին փոխուած է, մարդկութիւնը առաջնորդելով դէպի յաւազոյն քաղաքակրթութիւնը: Սե քանի որ այդ քաղաքակրթութեան հունէն մենք ալ կ'ընթանանք, որպէսզի մեր հայեցի ճամբան չչփոթենք ուրիշներէ, օգտուելով տիրող համբարաշխ ոգիէն, կ'առաջարկեմ որ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՔՆԱԿԵՒՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ մեծ ճիշտ թափենք, եւ որպէսզի այս մէկը կարեւի ըլլայ, ես կ'առաջարկեմ որ կենդանախոյս ուժերը միացուին ու կերտուի այնպիսի կոթող մը, որ քաղաքական ուժ ունենալէ աւելի պատիւ ալ բերէ մեր գաղութին:

Չեմ ուրանար որ չափազանց դժուար ձեռնարկ մըն է առաջարկելիքս: Մակայն չեմ ալ քաշուիր, յայտարարելու, որ եթէ մենք այսպիսի գործ մը լաւաւ մղելու սկսինք, մեզի համար պատուաբեր գործ մը պիտի ըլլայ: Անշուշտ պիտի դառնանք անձնաւորութիւններ, որոնք պիտի կարծեն թէ անկարելի բան մըն է: Բայց վստահ եմ որ կամքին առջեւ անկարելի կարծուածը կարելի կ'ընայ դառնալ:

Սե որպէսզի նպատակս աւելի պարզ եւ յստակ ըլլայ, ես հետեւեալ նախադիմար Զեր առջեւ կը դնեմ: Ըստ իս, եթէ գաղութային վարչութիւնը ունի զգործ մը կատարելիք, այդ գործը պիտի յաւերժանայ մեր երիտասարդ սերունդը իր շուրջը բոլորելով: Սե որպէսզի այդ մէկը կարելի ըլլայ, ես կ'առաջարկեմ որ ՈՒՆԵՆԱՆՔ:

1.- Մանկապարտէզ եւ Մանկամտուր մը, որպէսզի բոլոր այն ծնողքներ որոնք տան մէջ անաւաճած գաւառներ ունենալուն համար կը զրկուին շատ մը ազգային եւ եկեղեցական ձեռնարկներէ, կարենան ազատ զգալ իրենք զիրենք, պատմանաւ որ այս գոյգ հաստատութիւնները օժտուած ըլլան վստահելի ու խղճամբիւր ուսուցչուհիներով:

2.- Նախահրթարան եւ Երեւորուական Ինքնօժիւրճ ծրարիւրով մարտարան մը, որ օժտուած ըլլայ արդիական բոլոր դիւրութիւններով եւ վարեալ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներով, որպէսզի որեւէ ազգային պատճառ մը չունենայ զրկելէ իր գաւազը հայեցի դաստիարակութենէ:

3.- Գիշերային դասընթացք բոլոր այն երիտասարդներուն եւ համայնաբանականներուն համար, որոնք չեն կրնար գործի բերումով առաւելի ցեղեկութիւն: Ունենայ նաեւ գեղարուեստի բաժին մը, ուր յաճախեն բոլոր անոնք, որոնք երգի, պարի, գծագրութեան եւ այլ արուեստներու ձեռք ունին եւ այդ յատկութիւնները զարգացնեն իրենց մէջ:

4.- Փաստարաական, ճարտարապետական եւ բժշկական խորհրդանոց մը, ուր գան խորհուրդ անելու եւ օգտուելու բոլոր այն անհատները, որոնք անդամ են այս կազմակերպութեան:

5.- Երգի, պարի եւ թատերական զօրաւոր խումբ մը, բաղկացեալ մեր գաղութի արժէքաւոր ուժերէ, հսկողութեամբ մշակութային զօրաւոր կազմակերպութեան մը:

6.- Աղբայրի եւ օտար մշակոյթի ընտիր գիրքերով հոխացուած գրադաս-

րան եւ հանգստաւէտ ընթերցարան մը :

7.— Որպէսզի անդամները շարժու մէջ կարելիութիւնն ունենան մարմնակրթական ցանկութիւններուն գոհացում տալ, կանգնել—

ա.— Լողարան մը .

բ.— Պասքէթպոլի, վոլէյպոլի եւ պատւիկի սրահ մը .

գ.— Շուէտական եւ ողիմպիական խաղերու սրահ մը .

դ.— Եւ բոլոր այն խաղերը զոր կարելի է կիրարկել մարզական սրահի մը մէջ :

8.— Թատրոնի, դաստիսուութեան եւ համերգի սրահ մը :

9.— Շարժապատկերի սրահ մը, ուր թէ հանդէս եղած օրերը մանուկներուն յարմար ժապաւէններ տալով ծնողքները զերծ կացուցուին բացակայելու մտատանջութենէն, եւ թէ օգտաշատ Ֆիլմեր ցուցադրուին անդամներուն :

10.— Պայլէյի մասնաւոր սրահ մը, իր ամէն յարմարութիւններով :

11.— Ճաշարան մը ժողովրդական գիներով եւ ուրիշ ճաշարան մը շքեղ պանքէթներ տալու յարմարութիւններով :

12.— Հայրենակցական եւ այլ կազմակերպութիւններու համար առանձին խորհրդասենեակներ :

13.— Մայրնոց—հիւանդանոց մը :

Տակաւին կարելի է մանրամասնել այս ծրագիրը ըստ պահանջին, քանի որ այս ծրագրին նպատակն է հասարակութեան համար ստեղծել այնպիսի միջավայր մը, որ գոհացում տայ իր զգացումներուն եւ հաճոյքներուն :

Հաւանաբար հարցուի, թէ կարելի՞ է այսպիսի ծրագիր իրականացնել : Ես կը կարծեմ եւ կը հաւատամ, որ եթէ ճիշտ չինայուի, անպատճառ կարելի կը դառնայ :

Եթէ 25 տարիներ առաջ, երբ գաղութը ոչ այսօրուան թիւը եւ ոչ ալ ունեւոր դասակարգը ունէր, կրցաւ 200.000 փեսօ մէջլտեղ բերելով շէնքեր կանգնել, մենք այսօր շատ աւելի հեշտիւ կրնանք իրականացնել այսպիսի ծրագիր մը :

Կը կարծեմ թէ զօրաւոր Յանձնախումբ մը մեծապէս կրնայ սատարել այսպիսի ծրագրի իրականացման :

Գաղափար մը տալու համար կաղմուելիք այդ Յանձնախումբին, թէ ի՞նչպէս կարելի է բազմածախս այս ծրագիրը իրականացնել, պիտի առաջարկէի որ նկատի ունենալ հետեւեալ պարագան.— Գաղութն ունի 35.000 հոգի : Եթէ իւրաքանչիւր անհատ 250 փեսօ միայն վճարէ, չորս տարիէն արդէն գոյացած կ'ըլլայ պէտք եղած գումարը : Եւ որովհետեւ ԽՍՀՄ-ի անցնինք, ես այդ նպատակին համար կը խօստանամ 400 հոգիի փոխարժէքը, այսինքն 400.000 փեսօ վճարել :

Հաւատալով թէ իմ բոլոր ընկերներս ալ գաղափարակից պիտի ըլլան, կը մնայ յարգանքներով,

ՏԻԳՐԱՆ ՄԻԻՐԷՔԵԱՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ

**ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՇՐՋԱՆ — ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ**

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒԼԻՍ 1956 Է

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ.— Մեր «Ամառնային Դասախօսութիւնները» կ'ընթանան զոհացուցիչ կերպով: Առաջինը տեղի ունեցաւ 12 Յուլիսին, բանախօս ունենալով Միութեանն Սկաուտական եւ Կայտերու բաժնի պատուոյ անդամներէն, Տիար Լեւոն Քալէճքերեան, տնօրէն Պօղոսեան Ազգ. վարժարանի, Նիւթ ունենալով Հայ մատենագրութեան էջերէն, «Մովսէս Ոորենացի», Հայրը՝ Հայոց Պատմութեան:

Երկրորդ դասախօսութիւնը տեղի ունեցաւ 26 Յուլիսին, դասախօս ունենալով, Տիար Ա. Մահտեսեան, պատմարան Ազգ. վարժարաններու, Նիւթ ունենալով «Արշակ Բ.» : Երկու դասախօսութիւններուն ալ, աւելի քան 100 արժուիկներ, զայլիկներ, կայտեր եւ սկաուտներ ներկայ էին. նաեւ ծնողքներ եւ Համակիրներ:

Տիար Ա. Մահտեսեան դասախօսեց Հայաստանի այդ ժամանակուան դժուար կացութեան մասին, թէ ինչպէս Արշակ Թաղաւորը կրցաւ ծաղկեցընել մեր Հայրենիքը, եւ թէ ինչպէս զո՛հ Հանդիսացաւ Շապուհի նենգութեան: Տիար Մահտեսեան իր դասախօսութիւնը վերջացուց այս կոչով.—

«Միւրելի տիկիներ, օրիորդներ եւ պարոններ, մեր Հին Հայաստանը, որ կը պարունակէր 225000 քառակուսի քմ., այժմ ունի միայն 25000 քառակուսի քմ.: Իսկ մնացածը, այսինքն 190000 քառակուսի քմ.ը, դրուուած է թուրք բարբարոսներէն. դուք, ապառայ սերունդը Հայ ազգին, Մի ՄՈՒՆԱՔ ասիկա:

Մեր դասախօսութիւնները կը շարունակուին, ամէն տասնըհինգ օրը անգամ մը, եւ միշտ Նիւթ ունինք Հայ կեանքի, Հայ դրականութեան եւ Հայ եկեղեցիի պատմութենէն:

ԽԱՐՈՅԿԱՀԱՆԴԵՍ.— Մեր Գահիրէի մասնաճիւղերէն Գ. Խումբը, այսինքն Հ.Մ.Ը.Մ. — Նուպար «Քուպպէճի մասնաճիւղի սկաուտները, Հոս «Հեզիմեան Դաշաճը բանամկան եկած ըլլալով, ունեցան խարոյկահանդէս մը, որուն ներկայ էին Գահիրէի Հայ Արիները, Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկաուտներն ու Կայտերը: Ուրոյկահանդէսը անցաւ խիստ մտերմին. մթնոլորտի մը մէջ, ուր իսկապէս կը զգացուէր սկաուտական եւ կայտական խաչալը: Տեղի ունեցան դանազան «Սքէչներ, արտասանութիւններ, իրմբերներ եւայլն. իսկ փակման խօսքը ըբաւ, Տիար Տիգրան Պապիկեան, տնօրէն Գահիրէի Գալուստեան Ազգ. վարժարանի: Նկատելով Հ.Մ.Ը.Մ. — Նուպար Գ.ի նորակազմ զործունէութիւնը, կը շնորհաւորենք իրենց այս դեղեցիկ խարոյկահանդէսը, եւ կը մաղթենք յառաջացում ու աւելի մեծ ձեռնարկներ:

ԱՐՄՈՒԻԿՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆ.

— Արժուիկները, դժբախտաբար ունեցան միայն երկու Հասաքոյթներ այն ամպուան ընթացքին, նկատելով որ ողբացեալ «Կանխման» քառակուսի պատու

ճառու, դաշտը դրաւուած էր երկու շաբաթ օրեր: Այս երկու հաւաքոյթնե-
րուն ընթացքին, ունեցանք մեր սովորական խաղերը ու դասաւանդութիւն-
ները, որոնցմով վառ կը պահենք արծուիկներուն եռանդը:

ԿԱՅՏԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆ.—

Այս բաժինն ալ ունեցաւ միայն երկու հաւաքոյթներ: Ունեցանք դասա-
խօսութիւններ, քննութիւններու պատրաստութիւն, խաղեր եւ երգեր:

ԳԱՅԼԻԿՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆ.—

Ունեցանք հինգ կանոնաւոր հաւաքոյթներ, որոնց առաջին երկուքը եղան
կիրակի օրերը, իսկ մնացածները երեքշաբթի առտուները, ժամը 8-30—էն
10-30: Ամառուայ արձակուրդներու ընթացքին, պիտի հաւաքուինք երեք-
շաբթի առտուները:

Յուլիս 14—ին, ունեցանք ամբողջ օրուան արշաւ մը, ի Մանտառա, ուր
մեր սկաուտները բանակոււմ բրած էին: Անցուցինք օրը խիստ զուարճալի ծո-
վային խաղերով եւ լողանքներով:

Իսկ մեր 24 Յուլիսի հաւաքոյթին հրաւիրած էին Հ.Մ.Ղ.Մ. — Նուպար
Գ.ի դայիկները, եւ հաւաքոյթը տեղի ունեցաւ միասնաբար:

Այս ամսու ընթացքին քննութիւններ անցուցին.—

Փափուկքաթիկի.— Աւագ ոռնոււմ եւ խոտոււմը իտի Սաֆրազեան:

Միաստղի.— Հանգոյցներ Հ. Շահինեան, Բ. Կատր, ճկունութիւն՝ Հ.
Շահինեան, արթնութիւն՝ Հ. Շահինեան, մաքրութիւն՝ Հ. Շահինեան եւ Ն.
Մաճառեան, ժամացոյց՝ Ա. Ոսցիկեան եւ Բ. Կատր, սպասարկութիւն՝ Ն.
Մաճառեան եւ Վ. Մարկոսեան:

Երկաստղի.— Հանգոյցներ՝ Մ. Բիւթնէրեան, արհեստ՝ Մ. Բիւթնէր-
եան, խնայողութիւն՝ Պ. Նազարէթեան եւ Վ. Մարկոսեան, մարզանք՝ Պ.
Նազարէթեան եւ Վ. Մարկոսեան, դրօշակախօսութիւն՝ Ն. Մաճառեան,
կողմնացոյց՝ Ն. Մաճառեան եւ Վ. Մարկոսեան, կրակ վառել՝ Ն. Մաճառեան:

Մասնագիտակաճ նշանակմեր.— Դիտող՝ Ն. Մազմանեան, մարդիկ՝ Մ.
Բիւթնէրեան, Վ. Մարկոսեան եւ Պ. Նազարէթեան:

ՍՎԱՌԻՏԱԿԱՆ Ա. ԽՈՒՄԲ.—

Այս ամիս տեղի ունեցան միայն երեք կանոնաւոր հաւաքոյթներ, որոնց
ընթացքին եղան խաղեր, դասախօսութիւններ եւ քննութիւններ: Մեծ թիւով
սկաուտներ մասնակցեցան Բ. խումբի կազմակերպած եռօրեայ բանակման:

Ունեցանք նաեւ «Հետարիտուզական» խաղ մը, որուն արդիւնքները եղան
երեք խմբակներուն հաւասարապէս:

Ամսուան կէտադրութեան աստիջաններն են.— Ա. խմբակ 50 կէտ, Բ.
խմբակ 41 կէտ եւ Գ. խմբակ 32 կէտ:

Անձնական կէտադրութեան առաջնութիւնը կը շահի Գ. Կատր:

ՄՎԱՌԻՏԱԿԱՆ Բ. ԽՈՒՄԲ.—

Այս ամիս ունեցանք միայն երեք կանոնաւոր հաւաքոյթներ, որոնց ըն-
թացքին, իբր նորութիւն, ունեցանք «Հարց-Պատասխանի» խաղը, ընդհա-
ուր նիւթերու շուրջ, եւ որուն առաջնութիւնը շահեցաւ Հ. Սապօնճեան:

Ունեցանք նաեւ եռօրեայ բանակում մը, ի Մանտառա, որուն մասնակ-
ցեցան մեր Ա. խումբի սկաուտներէն շատեր: Նաեւ մէկ օրուան արշաւով ներ-
կայ եղան մեր դայիկները:

Կարելի է ըսել, որ այս բանակումը եղաւ ամենէն կանոնաւորներէն մէկը: ամէն ատու: 6-45-ին ամէն ոք համազգեստեալ կարգի էին դրոշակի ընթացման եւ բարեւի: Օրերը կ'անցնէր խաղերով եւ ծովի լողանքներով, մինչ խոհարարները կը պատրաստէին կերակուրները: Իսկ զիւերները, ամէն ոք ունէր իր պահակութեան ժամերը: Ամէն ինչ անցաւ կատարեալ կերպով, ինչ մէկը չի թերացաւ իր գործին մէջ, եւ պատժական միջոցներ պէտք չեղան:

Վերին Մարմինն կը շնորհաւորէ խմբապետ Մէլլը Քեօփրիւլեանը՝ եւ իր օգնականները, բանակման այս անթերի ընթացքին:

Այս ամսուայ ընթացքին քննութիւններ անցուցին.—
Կակդոտիկիմ.— Ե. Շահինեան, դաւանանքը, հիմնադրին կեանքը, բարեւերը, հանդոցները եւ նախնական դարձանում:

Բ. Կարգի քննութիւններ.— Կողմնացոյց՝ Ա. Մեմերճեան եւ Բ. Արթինեան, նախնական դարձանում՝ Պ. Տելլէքեան եւ Խ. Պէղդրճեան:

Ամսուան կէտադրութեան արդիւնքն է.— Ա. խմբակ 55 կէտ, Բ. խմբակ 46 կէտ, Գ. խմբակ 40 կէտ:

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ "ԱՐԱՔԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՃԱՄՊԱՐ"—

Այս տեղի ունեցաւ Ապու-Քիր, ուր եկած էին Արաք երկիրներէ, աւելի քան երկու հազար սկաուտներ: Ասոնց մէջ կային շատ մը թիւով հայ սկաուտներ, արաբական զանազան երկիրներու հայ գաղութներէն: Պատեթ եւ բարբախտութիւնը ունեցանք տեսնուելու ասոնցմէ շատերուն հետ, եւ կը յուսանք սկաուտական կապերը աւելցնել գաղութներու հայ սկաուտներու միջեւ:

Այս «Ճամպար»ին բացումը տեղի ունեցաւ ուրբաթ 27 Յուլիսին, Եգիպտական Հանրապետութեան նախագահ զնդ. Կամուր Ապտէլ Նասրի կողմէ, եւ որուն հրաւիրուած էր Վերին Մարմինն մաս կաղմելու:

Վերին Մարմինն ներկայացուցին այս զբացումին, խմբապետ Երաւարդ Ինճէյեան եւ սկաուտ Ե. Շահինեան:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. - ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ

ՀՈԳԵՇ. ԻՍԱՀԱԿ ՎՐԴ. ՅՈՅՆ ԵՒ ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Մայիս 7-13-ի շաբաթը Սկաուտական Շարաթ յայտարարուած էր Գոքինիոյ Հելլէն Սկաուտական Կեդրոնին կողմէ: Տեղի ունեցան դասախօսութիւններ, հանդէսներ, վկայականներու բաշխում եւ սկաուտական խաղերու տողանցքներ:

Այս հանդիսութիւններուն կը մասնակցէին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Գոքինիոյ բոլոր սկաուտները եւ գայլիկները, գլխաւորութեամբ խմբապետ Էդր. Պ. Գրիգորեանի եւ միւս աստիճանաւորներուն,

Կեդրոնական սրահին մէջ մեր հայ սկաուտները ցուցադրած էին իրենց ձեռնական աշխատանքները, որոնք արժանացան մասնաւոր գնահատութեան:

Չորեքշաբթի զիւեր, մասնաւոր հրաւերով, ներկայ գտնուեցան Երվարջութեան ատենապետ եդր. Պ. Սարգիսեան եւ աւագ խմբապետ Էդր. Բ. Գոյեան: Մեծ եղաւ մեր հրճուանքը երբ վկայականներու բաշխման ընթացքին:

զին, տեղւոյն Սկառուսական Հէլլէն Խնամակալութիւնը «Պատուոյ վկայականներ» ունիւրեց եղբայրներ՝ Գ. Սարգիսեանի, Լ. Գայեանի, Ա. Գոճանեանի եւ Կարօ Մինասեանի, (երկուքը Գոքինիոյ մասնաճիւղի ատենապետ եւ ատենադպիր) :

Կիրակի, Մայիս 13-ի առաւօտուն, պաշտօնական արարողութեամբ, գնահատանքի մետալներ տրուեցան Հէլլէն Սկառուսական Կեդրոնին կողմէ հետեւեալ Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկառուսաստիճանաւորներուն, փոխ-խմբապետներ՝ Ա. Պետրոսեանի, Ե. Պարոնեանի, Կ. Աւագեանի, Պ. Ասիպեանի, աքէլա՝ Գ. Գրիգորեանի, ծովային սկառուսներու պատասխանատու՝ Վ. Բաթուկեանի եւ փոխ-խմբապետ Յ. Բաթուկեանի ինչպէս նաեւ Գոքինիոյ սկառուսներու պատասխանատու խմբապետ՝ եղբ. Պերճ Գրիգորեանի :

Նոյն օրը, երեկոյան Շրջ. Վարչութեան հրահրով Քորիտալոսի մարզադաշտը ներկայ եղան Հոգշ. Իսահակ վրդ. Ղազարեան, Ազգ. Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Պր. Գ. Բարաղամեան, գանձապետ՝ Պր. Գ. Գրիգորեան, Շրջ. Վարչութեան ատենապետ եղբ. Պ. Սարգիսեան եւ աւագ խմբապետ՝ Լ. Գայեան :

Մարզադաշտ մտնելուն, բոլոր Հէլլէն սկառուսները պատուի առին մեր հայ պաշտօնական անձերը եւ հաւաքուած հազարաւոր հանդիսականները, յոսնկայ Ժափահարեցին Ղազարեան վարդապետի ժամանումը, որ կը ծանուցանուէր բարձրախօսէն :

Պատուոյ աթոռները առաջնորդուելէ վերջ, սկսաւ պաշտօնական տողանցքը : Բոլոր սկառուսները, որոնց մէջ կային մեր եօթանասունի մօտ հայ աղաքը՝ պաշտօնական բարեւ կուտային Գերշ. Ղազարեան վարդապետին :

Պաղերուն մէջ չորս առաջնութիւններ շահեցան մեր հայ սկառուսները : Եղբ. Օ. Շանկանեան եւ Հրայր Արչակունի Ա. եւ Բ. եկան 800 մեդր անկանոն վազզին մէջ, փոքրիկն Ա. երկու պարկարշաւին իսկ Գոքինիոյ մեր սկառուսական խումբը Ա. 600 մեդր գրօշարշաւին՝ Յետոյ հայ սկառուսները բուրգեր կազմեցին յաջողութեամբ արժանանալով հանդիսատեսներու խանդավառ ծափերուն :

Հէլլէն ընդհ. խմբապետը իր մասնաւոր շնորհակալութիւնները յայտնեց Հոգշ. Ղազարեան վարդապետին եւ շնորհաւորեց հայ սկառուսներու յաջողութիւնները :

Միեւնոյն շուքով, ժողովուրդին ու սկառուսներու ծափերուն տակ, Հոգշ. վարդապետը եւ մեր աղգային իշխանութիւնները մեկնեցան մարզադաշտէն ժամը եօթին, հպարտ կուրծքերով եւ գոհ սրտով :

ՆԵՐԿԱՑ ՄԸ

Ն. Մ. Ը. Մ. Ի ՍԿԱՌՈՒՏԱԿԱՆ ՔԷՄՓԷՆ

Մուլքի-Սալամինայի այս տարուան սկառուսական ջէմիւր գնահատելի յաջողութիւն մը արձանագրեց առողջապահական, Ֆիլիքսական եւ հայակերթական տեսակէտներով : Քառասունի մօտ հայ պատանիներ եւ պզտիկներ 17 օր միասին ապրեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ական շունչով եւ եղբայրական նախանձելի իթնուորտի մէջ : Ային՝ վայելեցին նաեւ ծնողական եւ մայրական խնամք Ժանաւանդ զայլիկները :

Աստիճանաւոր սկառուսները հաւատարմօրէն գործադրեցին օրահրամանները եւ սկառուսական ոգիով հսկեցին իրենց յանձնուած տղոց վրայ : Աւագ սկառուս խմբապետ եղբ. Լեւոն Գայեան առաւօտեան պզտիկ ժամերէն մինչեւ կէս գիշեր, անխոնջ եւ անդադար, հսկեց ջէմիւրի ներքին եւ արտաքին աշխարհ տանջներուն : Դասախօսեց, խրատեց եւ սկառուսական գիտելիքներ ջամբեց ջէմիւրի մասնակցողներուն : Վերջին Շաբաթ օրը, եղբ. Պ. Սարգիսեան

սկառուաներուն եւ դայլիկներուն խօսեցաւ Վինչո՛ւ կ'ուզեմ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ըլլար՝ նիւթին շուրջ :

Շարաթ կէս գիշերին, զէմփի պաշարուեցաւ եւ կարգ մը դոյզեր զբաւուեցան «Բէշամի» խումբի մը կողմէ, ինչպէս սովորութիւն է ընել սկառուական բանակումներու ընթացքին : Մեր զէմփի տղաքը արթնցան եւ աւազանդը հնչեցնելով, սկսան «Բէշամիները» հետապնդել, որոնցմէ երկուքը դերի բռնեցին եւ բանտարկեցին վրանի մը մէջ : Եւ ամէնքն ալ սկսան խնդալ, երբ յայտնի եղաւ թէ՛ «Բէշամիները» Գոքինիոյ մեր խումբին պատկանող... սկառուաներն էին :

Հետեւեալ առաւօտ, դրօշակի պարզումին, զէմփի սկառուաներէն մէկը առաջորդեց երրորդ «գերի» մը, որուն հսկողութիւնը յանձնուեցաւ դայլիկներուն : Քիչ յետոյ սակայն, խմբապետական ժողովին որոշումով զգերին ազատ արձակուեցաւ :

Ամէն առաւօտ, եղբ. Թորոս հետաքրքրութեան առարկայ կ'ըլլար իր պաշտօնին բերմամբ : Ան էր որ մինչեւ Գուլուրի կ'երթար թարմ ուտելիք եւ պտուղ բերելու : Իսկ եղբայրներ Սեւակ, Զիչէքեան, Պարոնեան եւ Աւազեան յանձն առած էին շուրի հայթայթումը իրենց օգնականներով :

Առաւօտեան մարզանքները կը կատարուէին զէմփի պատասխանատու եղբ. Վրէժի եւ իր թիկնապահ եղբ. Կարօ Աւազեանի կողմէ : Եղբ. Կարօ նաեւ երգի դեկավարն էր եւ ամէն երեկոյ, ընթրիքէն վերջ, սկառուական երգեր կը սորվեցնէր բոլորին :

Իեղբայրնի պատասխանատուն անմիջական օգնութիւն կը հասցնէր եթէ միջատ մը չարածհօրէն խայթէր ոեւէ մէկուն թեւը կամ ոտքը :

Շատ հաճելի էին ծովու լողանքի ժամերը : Շարքի մտած, սկառուաներ եւ դայլիկներ ծովափ կ'առաջնորդուէին երգերով եւ կատակներով : Աստիճանաւորները, ծովուն մէջ կը հսկէին որ պղտիկները չհեռանան : Լողանքէն վերջ՝ բոլորն ալ կը դիմէին մօտակայ հորը, տուչի եւ պաղ շուրի համար :

Զուարճալի էին նաեւ ճաշի ժամերը : Դարձեալ չարքի մտած, ամէնքս ալ սեղաններուն շուրջ կը բոլորուէինք եւ աղօթքէն վերջ կը սկսէինք ճաշի : Աստիճանաւորները իւրաքանչիւրին ճաշը կը բերէին առատ եւ համեղ : Երկրորդ եւ երրորդ պնակ ուղղորդը բազմաթիւ էին : Միայն Գասպարիկը ժուժկալ էր :

— Գասպարի'կ, երկրորդը առի՛ր :

Եւ մեր կլորիկ դայլիկը, ամենայն լըջութեամբ կը պատասխանէր .

— Եթէ երկրորդը առնեմ, պտուղիս տեղ պիտի չմնայ :

Քէմփի փակման վաղորդայնին, սկառու մը բոլոր դայլիկներուն դէմքերը կը ներկէ, ինչպէս սովորութիւն է դոյզներէ մեկնող աշակերտներուն մէջ : Առաւօտուն դայլիկները կ'արթնան Հնդիկներուն դէմքերով եւ կը սկսին անվերջմայի խնդուք ու իրարանցում : Յանցաւոր սկառուը դատուեցաւ եւ դատապարտուեցաւ երկու թիթեղ աւելի շուր բերելու :

Կիրակի առաւօտէն ծնողներ եւ յիսունի մօտ Բնութեանատէրներ զէմփի եկան այցելելու իրենց զաւակներուն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբայրներուն :

Երեկոյեան սկառուական հանդէտս մը սարքուեցաւ երգերով եւ մէլհնբրով : Եղբ. Լ. Գայեան լայն տեղեկութիւններ տուաւ զէմփի կատարած դերին մասին եւ բացատրեց սկառուական սկզբունքները : Եղբ. Պ. Սարգիսեան՝ յանուն Շրջ. Վարչութեան, գնահատանք յայտնեց Սկառու Խնամակալութեան եւ բարբ աստիճանաւորներուն, որոնք այս տարուան բանակումը յաջողութեամբ վարեցին :

Բաժանման ժամուն զէմփին տղաքը փողով եւ երգերով ընկերացան այցելուներուն մինեւ ինքնաշարժի կայանը, տողանցք մը ընելով գիւղին մէջ :

ՄԱՐՁԱՍԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ԱՐԱՄ Ռաչատուրեանի «Փայիանէ» պարախաղը մեծ ընդունելութիւն գտած է ամէն տեղ: Բեմադրուած է նաեւ Արեւելեան Գերմանիոյ մէջ: Ներկայ եղած են նախագահը եւ կառավարութեան անդամները: Կարենոր թերթերը մեծ գովեստով խօսած են հեղինակի եւ իր ստեղծագործութեան մասին: Յայտագրին մէկ էջին վրայ դրուած էր Ս. Հայաստանի քարտէսը:

ՌՈՒՄԱՆՆԻՑ Ակադեմիան որոշած է հիմնել արեւելեան ուսումնասիրութեանց բաժին, ուր հետազոտութիւններ պիտի կատարուին արեւելեան հին ու նոր լեզուներու, նաեւ արեւելեան ժողովուրդներու պատմութեան եւ մշակոյթի մասին: Դասական լեզուներու կարգին պիտի ըլլայ Հայերէն գրաբար լեզուի ուսումնասիրութիւնը, իսկ նոր լեզուներու կարգին՝ նոր Հայերէնը:

ԱՆՈՒԱՆԻ Հայ աստղագէտ եւ Երեւանի Պետական Համալսարանի փրոֆեսոր Վ. Համբարձումեան, վերջերս Աւստրիոյ Գիտութիւններու Ակադեմիայի թղթակից-անդամ ընտրուած է: Մեծանուն ակադեմականը անդամ է նաեւ Անգլիոյ Աստղագիտական Պետական Ընկերութեան, ինչպէս եւ Մ. Նահանգներու Աստղագիտական Ընկերութեան եւ Պելճիքայի Ակադեմիային:

ԵՐԵՒԱՆ զրկուած են՝ մեծ վիզասան Բաֆֆիի պատկանող իրեր, լուսանկարներ եւ գիրքեր, զրկած է Լոնտոնէն Բաֆֆի տղուն Արշակի այրին՝ Բաֆֆի սենեկազգեստը, գրասեղանի կաղամարը, ծխատուփը, ծխամորճը, երկու լուսանկարները, 1884-ին Բաֆֆիին նուիրուած մի մեծ գրիչ մը, մարմարեայ սայլիկ մը եւ գրողի ընտանեկան լուսանկարներէն 14 հատ: Գիտութեան ակադեմիայի գրախոնութեան Լուստոր թանգարանը զրկուած են՝ նաեւ Աղուաններու կաթողիկոս Ե. Հասան-Ջալալեանի «Պատմութիւնը (1839-ին Շուշի տպուած), Սարգիս վրդ. Ջալալեանի «Ճանապարհորդութիւն ի Մեծն Հայաստան» (տպ. 1942, Թիֆլիս) եւ 1829-ին Մոսկուայի մէջ տպուած «Մուզայի Արարատեան» գիրքը:

ՍԵՖԱՍՏԻՈՅ քաղաքագետութիւնը հինգ հազար մեզրնոց հող մը տրամադրած է Հայերուն, գերեզմանատուն մը շինելու համար: Նախկին գերեզմանատունը քաղաքէն կէս ժամ հեռաւորութեան վրայ կը գտնուէր եւ լիցուած էր: Նոր գերեզմանատան եզրերը արդէն իսկ փշաթելիով շրջապատուած է:

ԷՋՄԻԱՅՆԻ աւազանը, որ շինուած է անցեալ դարուն, ոռոգման համար, ներկայիս կ'օգտագործուի մարզական նպատակներով: Ջրամաբարկան այս վայրն ունի 70 մեզր լայնութիւն, 175 մեզր երկայնութիւն եւ 7 մեզր բարձրութեամբ թռիչքի աշտարակ, ջրաւազանի մեծ մասը յատկացուած է մակուկավարութեան:

Համահայաստանեան առաջին մարզահանդէսէն ետք տեղի ունեցաւ այդ ընդարձակ վայրին բացումը: Ներկայ էին աւելի քան 16 հազար Երեւանցիներ եւ էլ մի քանի հինգեր: Լողալու մրումներէն ետք, տեղի ունեցաւ թռիչքներ:

Կ. ՊՈՒՆՈՅ Համալսարանի վերատեսչութիւնը մասնաւոր որոշումով մը վեներտիկի Ս. Ղազարի վանքը ուսումնասիրական այցելութեան զրկած է հա-

2. Մ. Ը. Մ. Ի ՆԱԿԱՍԱՐԴԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆՑ

Յ Ա Յ Տ Ա Գ Ի Ր

ԵԱԲԱԹ 3 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

- Ժամը 21 Բացման խօսք Նաւասարդեան մրցում. առթիւ
- ,, 22 Գեղարուեստական բաժին
- ,, 23 Պար ընկերակցութեամբ նուագախումբի

ԿԻՐԱԿԻ 11 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

- Ժամը 10 Բացողեայ Ս. Պատարագ
- ,, 12 Մատնագ
- ,, 15 Դրօշակակիրներու տոգանցք, Օրհնութիւն եւ Ազանիններու քռիչք
- ,, 15-40 Սկաւտներու երգում
- ,, 16 Բացման խօսք
- ,, 16-30 Խօսք Գերաշ. Սիոն Արք. Մանուկեանի
- ,, 17 Սկաւտական խաղեր
- ,, 18 Մարզական ցուցադրութիւն
- ,, 18,30 Պատէշ—սօլի մրցում

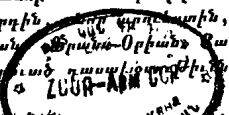
ԿԻՐԱԿԻ 18 ՆՈՑԵՄԲԵՐ

- Ժամը 16 Դրօշակակիրներու մրցում
- ,, 16-30 Վոլէյ—սօլի մրցում
- ,, 17-30 Փակման խօսք եւ մրցանակաբաշխութիւն
- ,, 18-30 Մարզական ցուցադրութիւն
- ,, 19 Արտիկան բարձրութիւն ցատկի (Ֆիմալ)
- ,, 20 Հրախաղութիւն
- ,, 20-30 Պար:

յերէնի եւ Հայ մտնենահրութեան ծանօթ ուսուցիչ եւ Համալսարանի պատմական երկերու թարգմանիչ, բանասէր Պր. Հրանտ Անտրէասեանը:

ՓԱՐԻՉԻ մէջ կը գործէ «Ճրանս—Օրիան» Յանձնախումբ մը, որ ծանօթ է արեւելեան ծէսերու ձայնապնդումով: Յանձնախումբը կը զբաղի նաեւ Արեւելքի քրիստոնեաներու բոլոր հարցերով:

Ան կազմակերպած է «Արեւելք—Արեւմուտք» շարաքներ, որոնց ընթացքին խօսած են ականաւոր անձնաւորութիւններ: Վերջին շարաքը յատկացուած է Հայ ժողովուրդին հարկանութեան, գանձախօսութեան եւ պատմութեան ճիշտացման համար: Յանձնախումբը որոշած է գրողական գրասարակել տրամադրութիւնները:



«ՓՈՔՐԻԿ ԼԱՅՈՒՍԱՆՆԵՐԸ»

«Մասիս»-ի գրէ—

Ճրանսայի մէջ 150-000 Հայեր կ'ապրին, 40-000-ը Մարսիլիոյ մէջ: Միշտ գտնուած են Հայեր՝ Ճրանսայի մէջ. անոնք մեծ թիւով կ'ան 1923-ին, անդահանութիւններու հետեւանքով: «Մարսիլիական թաղերը՝ Սենդ Ան-դուան, Սէն Ժեռոմ, Սէն Լու, Սենդ Անն, Գոմոն, Սէն Ժիւլիէն իսկական փոքրիկ Հայաստաններ են», կը գրէ Լը Բրովանսալ: Այս Հայերը հպատակ դարձան, եւ փառաւորապէս ծառայեցին Ճրանսայի, իբրեւ կանոնաւոր զինուորականներ եւ իբրեւ անդամներ զիմադրական ճակատին: Անոնք յարգանք պարտադրեցին իրենց հանդէպ, ամէն մարդի վրայ. պահեցին իրենց դարաբար առաջինութիւնները: Հայերը Մարսիլիոյ տնտեսական կեանքին մէջ կարեւոր մասնակցութիւն մը կը բերեն, թէ՛ արհեստներով եւ թէ՛ առեւտրական գործունէութեամբ: Ունին կրօնական, կրթական, մշակութային, մարտական միութիւններ, որոնք կը պահպանեն իրենց ինքնութիւնը, այսուհանդերձ իրենց օգտակար գործով կը մասնակցին նաեւ Մարսիլիոյ կեանքին, արդիւնաւորապէս:

Հայերը ներկայ են Ճրանսայի ամբողջ պատմութեան մէջ: Հինգերորդ դարէն ի վեր Ճրանսացիներ եւ Հայեր հանդիպած են իրարու: Հոս: Փրանսական Հողին վրան, կամ հոն, Փոքր Ասիոյ մէջ: Խալիֆա Հարուն էլ Ռաշիտ, անեօք, դեսպանական անձնատուր մը զրկեց Մեծն Կարուլոսի: Այդ անձնատուրին մէջ կային Հայեր: Մեծն Հայքի Թաղաւորութեան անկումէն ետք հայ տարագիրներ երեւցան Մոնթելիէի մէջ: Փարիզահայերը ամէն տարի կ'այցելեն շիրմը իրենց վերջին թաղաւորին, Լեոն Ե-ի, որ կը գտնուի Սէն Տընիի Աբբայարանին մէջ:

Զեթում հայ իշխանը Բուադիէի մէջ հիմնեց արքայարան մը, եւ լատիներէն լեզուով գրեց Ասիոյ պատմութիւնը:

Դիլիլիոյ օգնեց Հայերուն, որպէսզի տպագրական գործերով գրադին, Ճրանսայի մէջ:

Մարսիլիոյ նաւայինարաններու տէրերը կը վախճային Հայերու մրցակցութենէն, եւ օրուան իշխանութենէն պահանջեցին որ Փոքր-Ասիական ապրանքներուն վրան տուրքեր դնէ. Հայերը քաշուեցան այն ատեն Լիվոռնոյ, որ մեծապէս օգտուեցաւ Հայերէն, մինչդեռ Մարսիլիա մեծապէս տուժեց:

1683-ին կառավարութիւնը, Բուպիերի կարգադրութեամբ, արտօնեց որ Մարսիլիոյ մէջ ազատ մուտք ունենան Հայերը, որոնք տպարան ալ հաստատեցին հոն, տպարան՝ որ կը վայելէր թաղաւորին նիւթական եւ բարոյական բարեպաշտութիւնը:

1712-ին Հայ մը, Ժան Ալթըն (Յովհաննէս Ալթունեան) տորոնը ներածեց Ճրանսա. Աւինհանի բնակիչները արձան մը կանգնած են ի յիշատակ անոր, որ աստար հանդիսացաւ այդ շրջանին տնտեսական յառաջդիմութեան, ամբողջ դար մը:

Հայերը Ճրանսայի մէջ կը շրջէին հայկական տարազով. եւ Ճրանսացիներն իսկ հրապուրուած էին այդ տարազէն. ապացոյց՝ որ Ժան Ժազ Ռուսոյ իսկ կը հագնէր զայն:

Այսօրուան Հայերը կ'ապրին իրենց Փոքրիկ Հայաստաններուն — Սենդ Անդուանի, Սէն Ժեռոմի, Սէն Լուի, Սենդ Աննի, Գոզոնի, Սէն Ժիւլիէնի — մէջ, եւ իրենց հաւատարմութիւնը՝ Ճրանսայի հանդէպ, կ'ամրապնդէ Փրանսական-Հայկական բարեպաշտութեան բարեկամութիւնը:

ՄԱՀ ԱՐՄԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ



են ինքզինքնին դտնել:

Վերջերս այս բարեկործ, ազգանուէր եւ խաղաղ տոհմապետութիւնը, բոլորովին անակնկալօրէն, խռովքի մատնուեցաւ: Մահը, վերջապէս, գործեց իր շարիքը՝ խլելով այս բազմածիւղ գերդաստանի ամենէն հոտաւէտ ծաղիկներէն մէկը, Արմէն Մանուկեան:

Այս վայելչակազմ եւ բարեհամբոյր երիտասարդը, հաղիւ սպրած երկու տասնեակ դարուն, ընդմիջտ հեռացաւ մեր աշխարհէն: Երբորդ զաւակն է՝ Տէր եւ Տիկ. Բրարիոն եւ Յովհաննէս Մանուկեանի, ծնած է 6 Սեպտ., 1634, ի Պուէնոս Ալթէս: Հայեցի նախնական կրթութիւնը ստացած է Պոքա-Պարաքասի վարժարանին մէջ, ապա հետեւած է տեղական երկրորդական դպրոցի առեւտրական դասընթացներուն:

Անգամ էր ՎԱՐՄԷՆԻԱՅՈՅԻ հայ երիտասարդական միութեան, սիրուած ԸԼԿՈՎ բոլորէն:

Ի ծնէ հեզամամբոյր, քնքոյշ եւ դիւրահաղորդ, սակայն այս երիտասարդը զարմանալի յանդիմութիւն, արհամարհանք եւ տոկունութիւն ցուցադրեց մահուան դէմ: Երեք ամիս մաքառելէ յետոյ զրեթէ կանգնած մեռաւ: Զգուշութեամբ կը ծածկէր իր տառապանքը, որպէսզի ծնողները եւ շրջապատը դառնութիւններ չունենան: Մահէն երեք ժամ առաջ միայն անկողին մտաւ, միշտ նոյն զգուշութեամբ թէ՛ իր սովորական հանգիստն է որ կ'աւնէ:

Յամարտօրէն չիօսեց եւ չարտայայտեց իր տառապանքը նոյնիսկ վերջին վայրկեաններուն: Սակայն մահը արդէն կատարած էր իր քանդումի դօրծը: Երկար շունչ մը քաշեց եւ հանգստացաւ յախտեան:

Մտողաց անսահման պուրգութեանը, բժշկութեան վերջին խօսքը անկարող եղան փրկել այս երիտասարդի կեանքը:

Սուգը համատարած եղաւ թաղին մէջ: Առանց ազդի խորութեան, թաղեցիները դոցեցին խանութները, թաղապետութիւնը եւ ոստիկանութիւնը անմիջապէս իրենց ներկայացուցիչները դրկեցին մասնակցելու այս համակրելի երիտասարդի յուղարկուորութեան: Ճաւակցական բազմաթիւ հեռադիրներ ստացուեցան, ինչպէս նաեւ մեծ բազմութիւն մը, բարեկամներու եւ ծանօթներու, եկաւ անձամբ մասնակցելու ծնողաց վիշտին: Արմէնի դադարը

ՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԶԱՏՐԱԿԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Մեր մարզական հաստատութեան նախապէս կազմած յայտագրին հարմաձայն, Օգոստոս 19-ին, սկսաւ ճատրակի մրցումը, ընդմէջ ճատրակի հայ միութեանց:

Այս մրցման մէջ իբր պարզեւ, դրուեցաւ բաժակ մը, որ մեր հաստատութեան անունը կը կրէ եւ զոր ազնուօրէն նուիրեց միութեանս փոխ-ատենապետ՝ Արտաշէս Սարգիսեան:

Ըստ կանոնադրութեան, բաժակը վերջնականապէս պիտի յանձնուի այն հաստատութեան, որ պիտի շահի առաջնութիւնը երկու տարի յաջորդաբար, եւ կամ՝ երեք տարի փոփոխակի: Խումբերը կազմուած են հինգ տիտղոսաւոր խաղացողներէ եւ երկու փոխ: Արձանագրուած խումբերու ընդհանուր թիւը հասաւ չորսի: Ո՞րոնք են՝ ճատրակի Լիկա, Կուտիմիոյ ընկերական շրջան, Ֆլորէսի հայ երիտասարդութիւն եւ Հ. Մ. Ը. Մ.: Մրցման տնօրէն նշանակուեցաւ Պր. Ա. Տէր Յակոբեան, որ ձեռնէրեքօրէն եւ ճշտութեամբ կատարեց իր պարտականութիւնը:

Այս տարուան վերջին արդիւնքներն են —

1.— ճատրակի Լիկա	20 1/2	կէտ .
2.— Հ. Մ. Ը. Մ.	20	կէտ
3.— Ֆլորէսի հայ երիտ.	10 1/2	կէտ
4.— Կուտիմիոյ ընկերական շրջան	9	կէտ

Առանց առարկութեան, այս տարուան շահող խումբը Լիկան է, միանգամայն արժանի իր յաղթութեան, քանի որ աւելի ներդաշնակութիւն ունեցաւ քան Հ.Մ.Ը.Մ.: Սակայն, ատոր փոխարէն Հ.Մ.Ը.Մ. իր երկու հանդիպումներուն մէջ, ճատրակի Լիկային հետ, ստացաւ 5 1/2 կէտ, 3 1/2-ի դէմ, որ ըսել է թէ տարուան ախոյեանի բարձրութեան կը հասնի, քանի որ պզտիկ չմնաց այս խումբէն, այլ ուրիշ: Ղէմ, եւ այս պակասութեան պատճառն է Հ.Մ.Ը.Մ. ի տղոց ջղայնութիւնը: Ինչ ալ ըլլայ, մրցումը ներդաշնակութեամբ եւ ճշտութեամբ ընթացաւ նպատակին ծառայելով, որ է զարկ տալ ուրիշ մեր քոյր միութեանց յարաբերութեան:

Այս տղերքով մեր շնորհակալութիւնները թող հասնին այս տարուան ախոյեանին, նմանապէս Հ.Մ.Ը.Մ. ի խումբին, ինչպէս եւ Ֆլորէսի հայ երիտասարդ ներկայանալի խումբերուն եւ մասնաւորապէս Կուտիմիոյ ընկերական շրջանին, որ թէեւ քիչ թիւով մասնակցեցաւ այս մրցման, բայց ցոյց տուաւ մարզական խանդ ու կռանդ:

Վերջապէս, կը յուսանք որ մեր հաստատութեան ճատրակի վարպետները օրըստօրէ աւելի յառաջանան կարենալ ստանալու համար ախոյեանի տիտղոսը, զոք կէս կէտով կորսնցուցին:

ՄՍՐԼԻ

անմիջապէս գարդարուեցաւ մօտ յիսուն ծաղկեպսակներով:

Յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Հոկտ. 10-ին, ժամը 16-ին: Դպ-գաղը փոխադրուեցաւ Ֆլորէսի Վ. Ս. Խաչի եկեղեցւոյ մէջ, ուր եկեղեցական արարողութիւնը կատարեց Գուրգէն Մ. Վրդ. Թաշճեան, որմէ՛ ետք հանդուցեալը ամփոփուեցաւ Ֆլորէսի դերկզմանատան մէջ:

Դազադին վրայ մխիթարանքի երկու խօսք ըրաւ Պր. Գուրգէն Կիրակոսեան:

Մեր խորին վշտակցութիւնը եւ մխիթարութիւնը սիրելի Արմէնի մահուան առթիւ:

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐ

Հ. Վ. Ը. Վ-Ի ՍՎԱՌԻՏԱԿԱՆ ՇԱՐՈՒՄ



Սեպտ. 30-ի կիրակի, Վարազայ Ս. Սաշի տոնին առթիւ, Տլորէսի եկեղեցիին մէջ, տեղի ունեցաւ պաշտօն Պատարագ եւ Հոգեհանգիստ եկեղեցւոյ բարերար Տէր եւ Տիկ. Տիարպեքերեաններու ծնողաց, Տիարպեքերեան եւ Համբարձումեան դերդաստաններու հանդուցելոց ի հանգիստ: Պատարագին էր Հոգւ. Փուրգէն Մ. Վ. Թաշեան:

Գ. Այրէսէն եւ շրջաններէն խառն բազմութիւն մը եկած էր, Պատարագին եւ Մատաղօրհնութեան ներկայ ըլլալու: Այս տարի Վարազայ Ս - Սաշի տօնակատարութիւնը աւելի փայլ ստացած էր Հ. Մ - Ը - Մ-ի նորակազմ սկաուտներու ներկայութեամբ, որոնք եկեղեցւոյ եւ յարակից դուռներուն առաջ պահակ կեցած՝ կարգապահական կը հակէին, իսկ ուրիշներն ալ մատաղի սպասարկութեան աշխատութեանց լծուած էին, մեր սկաուտներու կիրթ եւ ծառայելու պատրաստակամութիւնը հիացումի արժանացաւ:

Փողովուրդը պահ մը վերացած էր կարծես, հին հայրենի յուշերով մանաւանդ վանեցիները, որոնք մեծ հանդիսութեամբ Վարագ լերան վրայ կը մօտէին սոյն աւանդական տօնակատարութիւնը: Եւ Խրիմեան Հայօրիկ իր Արծիւ Վասպուրականով արթնութեան կը հրաւիրէր հայ շինականը, ու կուտար իր պատգամը, թէ՛ հարիսայ ուտելու համար հարկաւոր է, որ հայն ալ ունենայ իր «երկաթէ շէրէփը»:

Փոխանակ խնդրագրերու, իր սեփական բազուկին, հայ Ֆրիդբակն ուստի կրթնելու յորդոր կուտար Վարազայ Ս - Սաշի վանքէն:



Ինչպէս դրեցինք, ամէն շաբաթ եւ կիրակի օրերը, սկաուտական կանուտոր դասախօսութիւններ տեղի կ'ունենան Ռամոս Մեխիսայի մեր սեփական մարզադաշտին մէջ, սկստուա առաջնորդներ պատրաստելու համար:

Սեպտ. 6-7 եւ 13-14-ին նոյնպէս տեղի ունեցան, մեծ խանդավառութեամբ, բանախօսութիւն սկստուական գիտելիքներու, հայկական եւ սկաուտական երգեր, կարգապահական եւ կենցաղադրական դասաւանդութիւններ. իսկ առաւօտները՝ զարթնում, Շուէտական մարզանք, մաքրութիւն, դրօշի պարզում, թայլակային մարզանք եւ սկաուտական խաղեր:

Սկաուտներու յառաջդիմութեանց, մօտէն տեղեակ ու ակնմատես ըլլալու համար, փափաքեցայ առանձին քննութիւն մը ընել ու առանց նկատուելու: Իսկապէս հրաշալի էին մեր սկաուտները, կարծես մեր հայրենի բնագաւառը, կը գտնուէի: Մէկը կ'ըսէր - Եղբայր Գ. Արծիւ խմբակի դրօշը բռնէ, միւսը՝ վրանին շուանները լաւ կապէ, ուրիշ մը՝ գաւազանս առնեմ: պահակութեան կարգս եկաւ եսայն, եսայն:

Գ. Այրէս ծնած այլ հայորդիները, նախքան սկաուտ արձանագրուելը, վերի բառերը, խմբակ, դրօշակ, գաւազան, վրան, պահակ, շէն գիտեր: Ուրեմն, ո՛ւր է գաղտնիք որ մէկ օրէն միւսը, ալս աղաքը կ'աշխատին

մաքուր հայերէն խօսիլ, որովհետեւ հայ սկաուտութեան հրամանները կամաւոր է եւ հրահանքիչ եւ ոչ սպառնական: Բարի նախանձն է որ մեր հոս ծնած սկաուտները մէկը միւսին կ'ուզեն առաւելութիւն մը ունենալ. գեղեցիկ բան մը, աւելի սորվելու եւ իր խմբապետին շնորհաւորութեան արժանանալու:

Սկաուտներու վրանէն քիչ անդին: պասքէթպոլի խաղալայրին վրայ տեղի կ'ունենար սկաուտական դաշկինակի խաղը: Սկաուտները երկու խումբի բաժնուած են, յիսուն մեդը հետաւորութեամբ, դաշտին մէջտեղը թաշկինակ մը դրուած էր, խաղը կը կարաւարէր պատ. խմբապետ Պր. Չանիկեան, որուն հրամանին վրայ հակառակորդ կողմերէն մէկական սկաուտ կը մօտենար մէջտեղը դրուած թաշկինակը վերցնելու, ու դէպի իր բերդը վազելու, առանց որ իր հակառակորդ սկաուտը ձեռքովը իրեն մարմնին ոտէ մասին կարենայ դաշիլ, յաղթականը կը շահի մէկ կէտ:

Խաղը շատ հետաքրքրական էր եւ դաստիարակիչ, մանաւանդ երբ երկրորդ անգամ դուրս եկան երկու օգնական խմբապետները — Գ. Աճէմեանը եւ Հ. Մատթէոսեանը: Երկրորդը մեծ ճարպիկութեամբ եւ արագութեամբ թաշկինակը խլից եւ սկսաւ պիկ-զակ վազել՝ հակառակորդը շուարեցնելու համար, ու մենք դիտողներս մէջը ըլլալով, դատաւոր Չանիկեանը, կարծեցինք թէ Մատթէոսեանը յաղթութիւնը տարաւ: Յանկարծ լսեցինք սկաուտներու միջեւ տարակարծութիւն մը — դպաւ չի դպաւի: Յաղթական կարծուած Մատթէոսեանը, ժպիտը դէմքին դէպի վիճող սկաուտներու խումբը կը յառաջանար, քովէս ընդհ. խմբապետ Կ. Տէր Մեքրոպեանը կամաց մը ականջիս ըսաւ, հիմակ ամէն բան պիտի պարզուի, եթէ դպած են Մատթէոսեանը ճիշտը պիտի խոստովանի, միակ դատաւորը այս հարցին մէջ ինքն էր, ինչպէս որ եղաւ, ան յայտարարեց, որ, մատովը անշմարեւի կերպով դպած էր



Նորակազմ սկաուտներու բանակում մեր մարգադաշտին մէջ

Աճէմեան: Անմիջապէս անս յայտարարութեան վրայ յիշեցի սկառուտին դա-
նանանքը:— Սկսուտին խօսքը նուիրակամ է, Սկսուտը հուատարիմ է եւ ուզ-
ղամարտ: Եւ օգնական խմբապետ Հ. Մատթէոսեանը գործնականօրէն ահա դաս
կուտար իր ստորադաս սկառուտներուն, ինք տալով առաջին օրինակը ուղղա-
մտութեան:

ժամը 18-ն էր, երբ լսեցի խմբապետին սուլիչով մէկ շարքի հրամանը
տալը, քանի մը վայրկեանի մէջ արդէն մէկ շարքի վրայ կեցած էին սկառու-
տները: Խմբապետը ամէն մէկ սկառուտի, դատ դատ սկառուտները ընել, թէ
մէկ շարքուան ընթացքին ի՞նչ տեսակ բարիքներ ըրած են, մէկը բաւ, որ
ճամբորդութեան ընթացքին օճիւպուտին մէջ տեղ տուած էր տիկնոջ մը,
ուրիշ մը փողոցը ծերունի մը առաջնորդած է մէկ անկիւնէն դէպի միւս ան-
կիւնը, երբորդ մը տեսնելով ծեր կնոջ մը կառաշարին սխալ կայարան մը իջ-
նալը կը հետեւի տիկնոջ ու անմիջապէս նոր սոմասկ մը առնելով տիկինը կ'ա-
ռաջնորդէ այն կայարանը, ուր որ պէտք էր իջնէր, ու երբ տիկինը իր ազնիւ
ծառայութեանը համար կ'ուղէ վարձատրել յիսուն փետրի նուէրով մը, պար-
տականութեանը գիտակից մեր սկառուտը քաղաքավարութեամբ կը մերժէ
սպանալ այլ դրամը: Այսպէս բոլոր կարգի կեցած սկառուտներն ալ իրենց կար-
գին յայտնեցին ցոյց տուած բարիքները մէկ շարքուան ընթացքին, ու երբ
այդ առթիւ կը շնորհակարէի ընդ: խմբապետը, այսքան կարճ ժամանակի ըն-
թացքին ձեռք բերած սոյն յարողութեանց համար, ան ժպտելով ինձ պատաս-
խանեց. խանդավառութիւնը մեծ է եւ մէկը միւսէն աւելի գեղեցիկ եւ լաւ
ընելու ջանք, եւ իրար դերագանցելու փափաք մը կայ մեր սկառուտներուն մէջ
մանկավարժական այս մէթոտով մօտ ատենէն կը յուսանք որ մեծ յարողու-
թիւններ ձեռք պիտի բերենք, եթէ մեզ օժանդակեն ու քաջալերէն հայ հա-
ւարակութիւնը: Մեր անձնուէր խմբապետը շատ տրպիկ օրինակ մը տուաւ,
որը շատ դաստիարակիչ է:— Ընդէկ հերթապահ օգնական խմբապետներէն
մէկը քովս պալով յայտնեց, թէ պղտիկ Զօրպանեանը կը խնդրէ որ իրեն ալ
պահակութեան պաշտօն տան, նկատի ունենալով տարիքը հրամայեցի՝ դեր
անոր ժամանակը չէ պահակութիւն ընելու, թող քնանայ. ի հարկէ Զօր
պանեան հնազանդեցաւ, բայց հատկանշական են իր խօսքերը քիչ մը ահա-
ճութեամբ. երբ կ'ըսէ:— Ընս Բ.—էն ի՞նչ տարբերութիւն ունիմ, ան ինքմէ
ինչո՞վ առաւելութիւն ունի, այս բաւ հակառակ անոր որ Զօրպանեան գիտէ
որ Բ. իրմէ շատ աւելի տարիքոտ է: Ահաւասիկ մեր մանկավարժական մէ-
թոտը կ'ըսէ եղբ. Կ. Տէր Մեքորպեանը, հաւանական է պղտիկ Զօրպանեանը
եւ կամ ուրիշ մը, դեր սկառուտ յարձանագրուած, ոչ թէ գիշերք, անուշ քու-
նէն ելլելով ծնողքին տեղ խնդրանքը չընէր, այլ նույնիսկ ինչպէս յաճախ կը
պատահի օրուան մէջ տնական տեղ պարզ ծառայութիւն մը, բայց, պատանի
մը, սկառուտ բոլորէ յետոյ, մենք վստահ ենք որ, անոնք պատիւ եւ պարտա-
կանութիւն պիտի սեպեն ամէն օր եւ ամէն ժամ ծնողքնուն հաւատարիմ,
հնազանդ, աշխատասէր, կիրթ եւ ուղղամիտ զաւակներ ըլլան ի բարս հայ
ազգին եւ հայրենիքին:

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՔՈՑԹ:--

Սեպտ. 21-ին, ինչպէս ծանուցուած էր թերթերուն մէջ, տեղի ունեցաւ
սկառուտական ծնողական հաւաքութիւն Ռամոս Մեխիսայի մեր սեփական շէնքին
մէջ, ներկայ էին սկառուտներու ծնողները Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչութեան ան-
դամները եւ՝ զթերթաւորները, ինչպէս նաեւ սկառուտական խորհուրդը իր ւրիշ
կազմով:

Ժողովին բացումը ըրաւ ընդհ. խմբապետ եղբ. Կ. Տէր Մեքորպեանը,

յայտնեց ժողովին նպատակը եւ անպագային գործադրուելիք ծրագիրները եւ խնդրեց ծնողներէն, իրենց աջակցութիւնը:

Սկսուտ մայրերէն խօսք առին կարգաւ, Տիկ. Քաղէոսեան, Տիկ Զօրպաճեան եւ Տիկ. Շաթէր Թիւճեան, որոնք քաջալերեցին Հայ սկսուտական շարժումը, որ երկու ամսուայ կարճ ժամանակի մէջ, այսքան մեծ յաջորութիւն արձանագրած է. Թելադրեցին յարատեւել եւ շարունակել ազգապահպանման սատարող սկսուտական սոյն դօրծը, եւ խոստացան իրենց կարելին ընել օգտակար հանդիսանալու: Անպ խօսք առին Հ.Մ.Ը.Մ.ի փոխ-ատենապետ Պր. Ա. Սարգիսեան, վեթերան մարզիկ Կարօ Եաւհիմեան, նախկին ատենապետ Արտաշէս Պարսաճեան, որ նուիրած է սկսուտներու հազուատներն եւ յարակից կազմածները: Վեթերան Կարօ Պալիկեան, ամէնքն ալ Հաստատեցին սկսուտական սոյն շարժումի օգտակարութիւնը Պ. Այրէսի նոր սերունդին վրայ ըլլալիք օգտակարութեանը համար, սուին կարգ մը օրինակներ անցեալի Հայ սկսուտական շարժումներուն մասին, եւ խոստացան ամէն միջոցի դիմել սոյն շարժման յարատեւութեան համար:

Օղնական խմբապետները ի յարգանս որդեական սիրոյ եւ յարգանքի, ծնողներուն բաժնեցին Թարմ ծաղիկներ: Ամենէն վերջը սկսուտները, ներկաները Հիւրասիրեցին թէյով ու կարկանդակով:

Տեղի ունեցաւ ծնողական խորհուրդի ընտրութիւնը, ընտրուեցան Պր. Ար. Պարսաճեան՝ ատենապետ, Ալիս Յովհաննէսեան՝ փոխ ատենապետ, Տիկ. Ս. Քաղէոսեան՝ ատենադպրուհի, Տիկ. Շաթէր Թիւճեան՝ փոխ-ատենադպրուհի, Տիկ. Մէլինէ Փափազեան՝ գանձապահ, խորհրդականներ՝ Տիկ. Սիրարբի Աճեմեան, Տիկ. Հայկանոյշ Պէրպէրեան, Տիկ. Բարակաճեան, Տիկ. Պալեան, Պր. Ս. Զօրպաճեան, Թէքնիք խորհրդականներ՝ Տ. Եաւաբը քհնյ. Մեհրապեան, Գ. Պալիկեան, Գ. Եաւհիմեան եւ Լ. Գամեան:

Ծնողական խորհուրդի սոյն վարչութիւնը իր առաջին ժողովին որոշած է, Նոյ. 11-ին, կէսօրէ յետոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութեան եւ սկսուտներու խորհուրդին թէյասեղան մը տալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սեփական մարդազաչատին մէջ, սպասարկութիւնը պիտի կատարեն ծնողական խորհուրդի տիկիները, իսկ առաւօտուն տեղի պիտի ունենայ մարդազաչատին մէջ, պաշտօն Պատարագ եւ հողեհանգիստ մեզմէ հեռացած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն հողուն, նաեւ Կալուրդութիւն պիտի ստանան թուր Հ.Մ.Ը.Մ.ականները, իսկ՝ նորընծայ սկսուտները այդ օրը տաշտօնապէս պիտի տան իրենց սկսուտական խոմսումը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութիւնը այս տարի օրինական կերպով հիմնելով սկսուտական սոյն կազմակերպութիւնը, յաջո Հայ գաղութին իր վարկը աւելի բարձրացուց ու այսպիսով Հայ նոր սերունդին ազգային դիմապծի պահպանման, եւ մարմնական եւ բարոյական ազնուացման սատարած եղաւ:

Սկսուտական սոյն շարժման յաջողութեան գրաւականներէն մէկն ալ Հայ իգական սէրի մասնակցութիւնն է: Ծնողական խորհուրդին մաս կը կազմեն դիտակից եւ ազգանուէր մայրեր: Ճամբայ բացէք՝ Հայ մայրն է որ ճերմակ ջարդի ահազանդին Հրապարակ իջած է մեր նոր սերունդի գոյութեան եւ ինքնապաշտպանութեան համար: Ճիշտ այնպէս, ինչպէս Վարդանանցի շրջանին մեր ջոյրերը եւ մայրերը Հրաշքներ գործեցին: Տեղն է ըսել Եղիշէի խօսքերը «Տիկնայք փ՜փկասու՛ն Հայոց Աշխարհի»:

Ուրեմն Հայ Մայրեր՝ յառաջ քալեցէք անվատ յաղթութիւնը մեր կողմըն է. քանի Արմենական ողին մեր իտէալն է, իսկ Հայ գաղութը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ը մեր կողմին:

NAVASART

AÑO 4 - Nº 41

OCTUBRE DE 1956

BUENOS AIRES

ESTA búsqueda insaciable que orienta nuestros pasos por caminos a veces tan ásperos y duros, tiende siempre a lograr la máxima aspiración del hombre, ambicioso de construir para su beneficio, un refugio donde la felicidad es siempre el móvil cantante de sus aspiraciones.

Pero... ¿solemos conseguir tal finalidad? Son muchos los seres desdichados que hablan de felicidad, sin saber a ciencia cierta qué es lo que entienden por ella. Son los que por una u otra causa, se consideran frustrados y ambicionan siempre la posesión de

ventajas que no están a su alcance. Dominados por la ambición, no reparan en la infinita riqueza de bienes que, morando en ellos mismos, pueden enaltecer sus acciones y dar a sus vidas una orientación más digna.

El oropel fantasioso de los placeres materiales limita sus horizontes. Dominados por el afán de conquistarlos se encierran cada vez más en el círculo de esa aspiración mediocre, que va murchando poco a poco su fibra emotiva. Que va restando calor de humanidad a sus actos cotidianos.

Porque la humanidad —ese conglomerado de tantos impulsos y ambiciones— no cuenta para el que vive encerrado en sí mismo. El que vive encerrado en sí mismo, termina por encumbrarse dándose una importancia

desmedida. Hace de sus problemas los únicos dignos de tener en cuenta, su visión no trasciende más allá del exterior. No sabe o no quiere profundizar en los problemas ajenos, embebido como está consigo mismo.

En él no hallan eco los sentimientos que anudan lazos de fraternidad. Su destino es el destino común de los seres sin elevación espiritual, que no saben sembrar ni dejan tampoco huellas de su paso por la vida. Su mundo es el mundo pequeño de los egoísmos, las vanidades, las envidias, los rencores, la codicia. Incapaces de actos que puedan

complicar su cómoda actitud frente a la vida, pasan por ella sin dejar rastro. No entienden de obras valerosas, obras donde el amor al prójimo, el altruismo, la cola-

boración, levantan el edificio inmemorial de eterna construcción.

Mueren sin haber vivido, porque negados están a los placeres sublimes que depara la diaria conquista del bien.

Nadie puede dedicarse a vivir, para sí mismo. La colaboración, el interés común, la solidaridad, son los elementos imprescindibles para forjar nuevos destinos. Para labrar caminos transitables a las nuevas generaciones —carne serán de nuestra carne, sangre serán de nuestra sangre— que han de recoger nuestras enseñanzas, juzgar nuestros actos, justificarnos... o con-

NUEVOS DESTINOS

AL AMIGO QUE SE FUE



José Djarakian

10 de OCTUBRE

Recién al perderte, por ley inexorable de la vida, al emprender el camino del que nunca podrás retornar, nos damos cuenta del valor de tus vitrudes y la altura de tus convicciones.

- No seré yo el único que recuerde los momentos gratos y de alegría de una tarde de domingo, en nuestro club, y, así ellos como yo, recordándote, se atenuará el pesar, el infinito pesar por haberte perdido a tí, amigo, que en horas de tu larga enfermedad, supiste hacernos más llevadera la

pena que en esos instantes nos envolvía el corazón.

Hoy, ya no vendrás a la casa de todos nosotros, en Ramos Mejía, como un presente grato. ¡Ay, amigo, si supieras el vacío inmenso que has dejado en todos aquellos que te conocían, en todos aquellos que te queríamos por la bondad y la dulzura de tu alma Amigo, te llevamos tan adentro que nos cuesta creer tu ausencia aunque sepamos que has partido. Yo quise maldecir el destino, pero hubiera maldecido en vano. Impotente en mi angustia solo atiné a recordar... Calmada mi amargura comprendí que pasa la vida como pasan los sueños, sin darnos cuenta, y sólo nos quedan destellos fugaces de felicidad, pequeña partícula en un torrente de insidias y de dolor. La vida es tan solo un perpetuo suspiro; nacemos, vivimos, y luchamos para el olvido.

Jamás, ni por un instante, comprenderemos el porque de la existencia, y la razón, triste y amarga, de nuestra muerte. Te fuistes sin decirnos adiós... pero dejaste la estela luminosa de hombre bueno y de amigo leal. Todos lloramos tu ausencia. En el sitial de los recuerdos tendremos tu imagen, sencilla y humilde, siempre, porque en vida nos invadistes de alegría, de cariño y de bondad.

R. M.

denarnos.

- No permitamos pues, que ningún dedo acusador nos señale; que el duro verbo del reproche nos conduzca. Preferimos la palabra de amor que es aliento de vida. Encauzemos nuestra

vida, en un clima que hagan posibles las consecuencias que formula el noble magisterio de los que aman, alienan, perdonan... porque comprenden.

EDITORIAL

NAVASART

DIARIO EN UNA REVISTA

CON GRAN EXITO FINALIZO EL TORNEO ATLETICO "PRIMAVERA"



Organizado por la subcomisión de Atletismo, se efectuó en nuestro campo deportivo los días 16 y 23 de septiembre y 7 de octubre, el Torneo Atlético "Primavera". Durante estos días, la pista fué escenario de futuros campeones olímpicos, que numerosa cantidad de socios de ambos sexos compitieron con entusiasmo para merecer el primer puesto en la colocación final. En efecto, el día domingo 16 de septiembre, comenzó el torneo, con alto en salto para la categoría de infantiles, con el siguiente resultado: 1º José Dokmedjian, 1,20 mts.; 2º Harutiun Hovannessian; 3º Norberto Kuyumdjian; 4º Carlos Goshgarian; 5º Armen Oharonian; 6º Alejandro Paragamian; 7º Kevork Jacherian; todos ellos con 1,15 mts.

Categoría cadetes: 1º Harutiun Zarukian, 1,30 mts.; 2º Misak Imirsian, 1,30 mts.; 3º Carlos Marcarian, 1,30 metros.

Categoría damas: 1º Catalina Bedrossian, 1,30 mts.; 2º Eva Youssefian, 1,05 mts.; 3º Irma Tisloff.

Categoría caballeros: 1º Hrach Mateossian, 1,60 mts.; 2º Nishan Keuoglian, 1,55 mts.; 3º Eduardo Deirmendjian, 1,35 mts.

Carrera 800 metros. Categoría cadetes: 1º Harutiun Zarukian.

Categoría caballeros: 1º Hrach Mateossian y 2º Eduardo Deirmendjian. La clasificación general de esta prueba

fué la siguiente: 1º Hrach Mateossian; 2º Harutiun Zarukian y 3º Eduardo Deirmendjian.

El día domingo 23 de septiembre, se efectuaron las siguientes pruebas:

Salto en largo. Categoría infantiles: 1º Hugo Manushakian, 3,97 mts.; 2º Norberto Kuyumdjian, 3,88 mts.; 3º Pablo Basmadjian, 3,68 mts.; 4º Arturo Marashlian, 3,63 mts.

Categoría cadetes; 1º Misak Imirsian, 5 metros; 2º Harutiun Zarukian, 4,43 mts.

Categoría damas: 1º Catalina Bedrossian, 4,01 mts.; 2º Angela Sarian, 3,53 mts.; 3º Irma Tisloff, 3,38 mts.

Categoría caballeros: 1º Hrach Mateossian(5,82 mts.; 2º Juan Mateossian, 4,93 mts.; 3º Arturo Emirian, 4,81 mts.

En la última fecha, el día 7 de octubre, se realizaron, las siguientes pruebas:

Lanzamiento de bala. Categoría infantiles: 1º Harutiun Hovannessian, 8,80 mts.; 2º Hugo Manushagian, 8,12 mts.; 3º José Dokmedjian, 7,99 mts.; 4º Alejandro Paragamian, 7,88 mts.

Categoría cadetes: 1º Misak Imirsian, 8,05 mts.

Categoría caballeros: 1º Juan Mateossian, 8,91 mts.; 2º Hrach Mateossian, 8,80 mts.; 3º Mihran Oundjian, 8,22 mts.

Carrera 3.000 mts. Categoría cadetes: 1º Harutiun Zarukian.

Categoría caballeros: 1º Hrach Mateossian; y 2º Carlos Kardjian, de la U.J.C.A. de Marach.

LA UNION JUVENTUD ARMENIA ZARTARIAN SE ADJUDICO EL CAMPEONATO INTERCLUBES DE PING-PONG



Entre los días 7, 14 y 21 de octubre, tuvo lugar en los salones de nuestra sede social, un extraordinario torneo interclubes de ping pong, organizado por nuestra asociación.

Este torneo, reservado para las instituciones armenias, tuvo amplio eco entre las mismas, ya que fué numeroso el número de los participantes. Diez equipos en total, que con su número y calidad, dieron enorme brillo al certamen.

Participaron los siguientes equipos: Unión General Armenia de Cultura Física, Unión Juventud Armenia Zartarian, Círculo Social Gudina, Unión Compatriótica Armenia de Marash, Juventud Armenia de Flores, Juventud Armenia de Palermo, Unión Juventud Armenia Mikaelian, Unión Juventud Armenia Jrimian, Juventud Armenia de Boedo y Juventud Armenia de Vicente López.

El campeonato se desarrolló por el sistema de doble eliminación, quedando finalmente los equipos de Unión

Juventud Armenia Zartarian y Unión Compatriótica Armenia de Marash. Al cabo de un emocionante encuentro, triunfó el equipo de la Unión Juventud Armenia Zartarian.

El equipo vencedor, se adjudicó el trofeo Unión General Armenia de Cultura Física, la que será nuevamente puesta en juego el año próximo, adjudicándose definitivamente aquel equipo que triunfe dos años consecutivos o tres alternados.

Al finalizar el torneo, nuestra entidad, agasajó a los equipos participantes con un lunch. En esta ocasión hicieron uso de la palabra en nombre de la U.G.A., el señor Ardasches Sarkissian, vicepresidente de la entidad; el señor Jorge Pushitjian, en nombre del equipo ganador; el señor Juan Vaneskeian, en nombre de la Unión Compatriótica Armenia de Marash; y el señor Juan Hovhannesian, en nombre de la Federación Juvenil Armenia de la R. A.

Todos los oradores, destacaron la magnífica organización del torneo, que fué un medio para acrecentar las buenas relaciones existentes entre todas las entidades participantes.

FINALIZARON LOS TORNEOS INTERNOS DE TENIS



Acaban de finalizar los torneos internos de tenis.

El Torneo Ranking Caballeros, de categoría A, se disputó por puntos y la clasificación fué la siguiente:

1º Juan J. Makokdjian; 2º Gerardo Djixedjian; 3º Aram Yernazian; 4º Juan Mateossian; 5º David Marcattian; 6º Suren Youssefian; 7º Roberto

Bedrosian; 8º José Himidian y 9º Juan Margossian.

En el Torneo Single de Caballeros, de la categoría B, es clasificó primero, Manuel Marshlian y segundo, Nishan Kerouglian, ascendiendo a la categoría superior, integrando el ranking N° 10 y N° 11, respectivamente.

El Torneo Doble Mixto, fué ganado por Horacio Hovagimian y Dolly de Hovagimian. Segundo se clasificaron, Manuel Marshlian y Aurora Sivrian,

La Educación Requiere Firmeza

Los padres y los que tienen niños a educar desean, más que nada, informaciones y soluciones prácticas para los problemas concretos que su tarea les presenta cada día. Pero aunque no sea más que una vez al año, acaso sea útil más aún, necesario, hacer una síntesis de todas las normas; o mejor dicho, tratar de expresar el espíritu que ha de presidir toda norma, todo cuidado, y toda la educación del niño. No fuera a suceder que los árboles nos impidieran ver el bosque, como suele decirse, y perdiéramos de vista la totalidad y lo más importante. Tratar de abarcar el paisaje de un golpe de vista sirve para mejorar la orientación del caminante.

En educación, como en todo, hay objetivos esenciales y otros accesorios, cosas que hay que conseguir a toda costa y otras que hay que procurar obtener. La realidad nos enseña que no existe siempre la posibilidad de obtener el cien por cien de lo deseable y cuando nos vemos obligados a renunciar a algo, importa mucho que sepan discernir bien, para no renunciar a lo mejor.

Recordemos cuáles son estos fines esenciales que todo padre, toda madre, todo maestro, se propone o debe proponerse.

De tan sabidos se olvidan a menudo: hacer hombres y mujeres sanos de cuerpo y alma, útiles a sí mismos y a los demás, inclinados a ser felices y a hacer felices a los que les rodean, y en fin, eficientes a su vida, en trabajo, honradez, pero no cándidos, respetuosos ante los valores de orden superior.

Todo el mundo estará de acuerdo que éstos son los objetivos que no deben perderse de vista en la labor educativa. Pero el caso es que sumer-

gidos en los mil problemas diarios de orden económico, personal, y aun educativo, con frecuencia lo accesorio hace olvidar lo fundamental. Vamos a poner ejemplos concretos.

Todos los que tienen niños bajo su responsabilidad, exigen de ellos obediencia, y no hay duda alguna que sin la obediencia toda la obra educativa se hace impracticable. Pero sería un grave error creer que porque un niño sea desobediente unas veces, y obediente otras, no lograremos hacer de él un hombre de provecho de acuerdo con los fines apuntados. La obediencia en realidad, no es un fin sino un medio, y como tal tiene un valor relativo. Obedecer puede estar bien, pero también puede estar mal. Saber desobedecer a ciertas demandas puede significar carácter propio, saber defenderse. Por otra parte, conferir excesiva importancia a un acto de desobediencia puede dar lugar a situaciones violentas, que a su vez engendran distanciamientos peligrosos, porque interrumpen la corriente de afecto indispensable para continuar la tarea educativa. Quien se empeña en hacer sentir el peso de la autoridad por medio de la fuerza, puede obtener una obediencia aparente, pero no efectiva o sea sin asentimiento interior.

No nos duele insistir en este punto, porque lo consideramos fundamental. De todas las cosas la que ha de tener más presente el padre, la madre o el maestro, es sin duda el evitar todo cuanto conduce a la tiranía, a la frialdad, o al rencor; porque estos estados, lo mismo es el niño que si es el adulto, o ambos quienes los padecen, sacan al educador del "campo de juego". Sin corriente de afecto no hay manera de ejercer una influencia po-

sitiva en nadie, y menos en los jóvenes.

Lo que importa pues, no es tanto lo ocurrido como lo que está por ocurrir en el juego de las relaciones entre el educador y educando. Lo que más interesa es el futuro, el presente menos, el pasado nada. ¡Quién no ha cometido en su infancia y juventud locuras y desatinos! Es lo normal. Más que los hechos concretos de significación muy relativa, lo que interesa es la formación lenta y progresiva de la persona.

Junto con esta elasticidad, la educación requiere firmeza para no perder terreno. Si se da un paso atrás, es para dar dos hacia adelante. Frente a conductas poco honestas, frente a la tendencia a la molición o a la mentira, hay que reaccionar severamente. Perdonar no es lo mismo que aceptar. Por severidad entendemos desaprobación, y decisión para tomar las medidas que corresponda, aunque sin precipitaciones. Antes que juzgar hay que tomarse el tiempo preciso para comprender, pero una vez comprendida la falta, hay que hacer sentir el dolor que nos causa, y ser consecuentes hasta crear en el niño o joven el deseo de reparar el daño y de mejorar.

Ahora bien, para corregir errores grandes o chicos, hay que saber que más que sacarlos a relucir con insistencia, se debe elogiar todo esfuerzo para desprenderse de ellos. Todos, chicos y grandes, tenemos necesidad de estima y consideración, por esto se ha dicho que el elogio obra milagros. Ante un niño con una conducta reprochable, hay que buscar lo poco o mucho aprobable existente en su comportamiento o habilidades, y demostrarle nuestro aprecio por ellas, sin temor a exagerar un poco la nota.

Para obtener de él el esfuerzo necesario y que reconozca lo malo que hace, y presionarle para que se enmiende, precisa que por nuestra parte re-

conozcamos lo bueno. Apoyándonos en lo positivo, ampliado sus bases, podemos ayudar a levantar el espíritu que desfallece y tropieza, y entonces no será difícil injertar en él nuevos intereses de categoría superior que contribuirán a sacarlo a flote.

Si por ejemplo, un muchacho o muchacha tiene tendencia a deformar la realidad, a contestar con impertinencias, y a una serie de otras cosas negativas, pero descubrimos en él un corazón sensible o una aptitud para el dibujo, no dejemos de alimentar estas llamitas. Este o aquel punto luminoso nos servirán para llevar la luz hasta donde antes no la había.

Otro punto capital es saber respetar las características especiales de las personalidades en formación y las etapas de su desarrollo. Se ha dicho que "no hay que pedir peras al olmo". Estas tendencias tienen un gran fondo de verdad, y en educación una interpretación bien clara. Hay cosas que se deben exigir; en cambio, en

EN BARRACAS
¡TODO CONTRA LA LLUVIA!

SPORT Sterling Club
 MONTES DE OCA 985 T. E. 21-1123

CREDITOS en 5 meses

UNION GENERAL ARMENIA DE CULTURA FISICA

Registro C. 2968

ASAMBLEA GENERAL ORDINARIA

25 de Noviembre de 1956

CONVOCATORIA

De acuerdo a los artículos 42º y 43º de los estatutos, la Comisión Directiva ha resuelto convocar a Asamblea General Ordinaria para el día 25 de noviembre de 1956, a las 9 horas, a realizarse en el Salón Centro Armenio, Acevedo 1353.

ORDEN DEL DIA

- 1º Lectura del acta de la asamblea anterior.
- 2º Consiedración de la memoria, Balance General, Inventario, Cuenta de gastos y recursos e informe de los Revisores de Cuentas, correspondientes al ejercicio terminado el 30 de septiembre de 1956.
Consideración del aumento de la cuota social.
- 4º Designación de dos socios para que firmen el acta e integren la Junta Escrutadora.
- 5º Designación de cinco miembros titulares por dos años, tres miembros suplentes por un año y dos Revisores de Cuentas.

Art. 44. — Las Asambleas Generales se considerarán legalmente constituídas... y sus resoluciones serán válidas con la presencia de la mitad más uno de los socios activos...

Si no hubiere mayoría se constituirá tras 60 minutos de espera, sea cual fuere la cantidad de socios presentes.

La Comisión Directiva

otras cabe a lo suma desear. Se debe exigir la honradez, pero no que se tenga vocación para la música o que se aborrezca el fútbol. Aquí es oportuno decir que "quien todo lo quiere todo lo pierde". Es lógico que los padres deseen que sus hijos reúnan todas las cualidades, pero no han de dejar de reconocer que esto es una ambición difícilmente alcanzable. Es más: no es nada seguro que los ideales que tienen los padres para el modo de ser de sus hijos y para su futuro sean mejores que los que tienen o van a tener éstos por su cuenta. Hay que dejarles un gran margen de libertad para todo aquello discu-

tible y respetable, en especial en lo que se refiere a la elección de carrera u oficio.

Es posible que no hayamos acertado a enumerar todo lo esencial, y ni que decir tiene que hemos tratado de citar todo lo accesorio. Quisiéramos sin embargo, haber logrado meditar a los lectores sobre la importancia de esta distinción. Conviene de vez en cuando, reflexionar sobre lo que uno ha hecho, sobre lo que uno hace y lo que está por hacer, para no desviarse demasiado de la línea que su juicio sereno se ha trazado.

RAFFI MIRAKIAN

GRANDES FIGURAS ARMENIAS

SHIRVANZADE

Una de las más grandes figuras de las letras de Armenia Oriental. Talentoso novelista y famoso dramaturgo. Alexandre Movsesián, más conocido por Shirvanzadé, nació en 1858. Sus primeros pasos en este arte han sido artículos periodísticos publicados en varias revistas y diarios.

Su primera novela se tituló "Fuego en los pozos petrolíferos" y se publicó en "Mshag". Luego la novela "De las memorias del Administrador", donde fueron afianzándose su estilo y sus tendencias ideológicas. Luego vienen: el drama "Namús", "Arampi", "Arsén Timaksián", "El Imbécil", "Esperanzas vanas", "El Caos", "El Artista", etc. Su tema preferido es el pueblo contemporáneo con todos sus problemas reales, que expone con finura, comprensión y aguda observación. Las novelas "El Caos" y "El Artista" son las obras maestras de Shirvanzadé. Citemos también sus obras para teatro: "Por el Honor", "Eugenia", "Armenuhi", "La Princesa", "Sobre las Ruinas", "El destrozado", etc. Algunas han sido traducidas a idiomas extranjeros. Tiene excelentes páginas y es un experto en la descripción del carácter de sus personajes. Murió en 1935.

AZAD MANUKIAN

Nació este compositor en Medtz Akrag, Erzinga, en el año 1878. Muy joven comienza en Tiflís sus estudios primarios y musicales. A los pocos años tiene ocasión de reunir grupos de alumnos para formar coros y ofrecer conciertos. Sus primeros pasos llaman ya la atención y de 1897 a 1900 se le ve dirigiendo el coro de la Iglesia de Vladicaócaso.

En 1902 organiza en esta ciudad un conjunto coral con la participación de armenios, rusos, ucranios y georgianos para ofrecer un concierto de música internacional, que se realiza con éxito. De 1903 a 1905 lo vemos en San Petersburgo donde asiste a las clases del Conservatorio para perfeccionar sus conocimientos musicales.

De vuelta en Tiflís, organiza conciertos y comienza a dictar clases de música en las escuelas secundarias. De 1910 a 1914, inicia, con la colaboración de Romanós Melikián, el movimiento titulado "Liga Musical", para difundir la música armenia. Publica "El vocabulario musical", obra didáctica de interés.

Luego en Armenia, prosigue con ahinco la difusión de música folklórica en conciertos y disertaciones. Azad Manukián se destaca por la sencillez de sus composiciones coral y líricas y la simplicidad de su línea melódica que sigue al folklore nacional. Merecen citarse sus innumerables páginas dedicadas al mundo infantil y publicaciones en forma de selección de pequeñas melodías y también algunas óperas infantiles como "El Fin del Mal", "¿No me Queréis?" y "El Hada del Bosque".

Varoujan Kevorkian

PARTICIPARAN NUMEROSAS ENTIDADES EN LA FIESTA DEL DEPORTE "NAVASARTIAN"

Habiéndose cerrado el plazo para la inscripción de entidades que participarán en las fiestas "Navasartian", podemos anticipar que intervendrán las siguientes instituciones en los diferentes torneos:

Ajedrez: Unión General Armenia de Cultura Física, Liga de Ajedrez de la Federación Juvenil Armenia de la República Argentina, Unión Juventud Armenia, Círculo Juvenil Armenia de Boedo, Círculo Juvenil Armenia de Flores y Círculo Social Gudina.

Voleibol: Unión General Armenia de Cultura Física, Federación Juvenil Armenia de la R. A., y Unión Juventud Armenia.

Ping-pong femenino: Unión General Armenia de Cultura Física y Unión Juventud Armenia.

Ping-pong masculino: Unión General Armenia de Cultura Física, Círculo Juvenil Armenia de Palermo, Unión Juventud Armenia Zartarian, Círculo Juvenil Armenia de Boedo, Unión Juvenil Compatriótica Armenia de Marash y Ex Alumnos Escuela Armenia "Raffi".

Básquet-ball: Unión General Armenia de Cultura Física, Círculo Juvenil Armenia de Boedo, Unión Juventud Armenia, Círculo Juvenil Armenia de Palermo, Federación Juvenil Armenia de la R. A. y Ex Alumnos Escuela Armenia "Raffi".

Bochas: Unión General Armenia de Cultura Física, Círculo Juvenil Armenia de Flores, Unión Juvenil Compatriótica Armenia de Marash y Federación Juvenil Armenia de la R. A.

Los torneos se desarrollarán entre los días 10 al 17 de noviembre inclu-

sive, de acuerdo al siguiente horario:

Noviembre 10: desde las 15 a 20 horas; noviembre 11: desde las 17 a 20; noviembre 12 al 16: desde las 21 a 24; noviembre 17: desde las 15 a 20; noviembre 18: desde las 9 a 15.

El fixture de juegos, será dado a conocer oportunamente.



BAILE EN NUESTRO CLUB

El día sábado 13 de octubre, organizado por la Comisión Especial de los Juegos Navasartian, se realizó en nuestros salones, en Ramos Mejía un interesante baile, en el que concurrieron numerosa cantidad de asociados y simpatizantes, a pesar del mal estado del tiempo.

A las 21,30 horas, comenzó el baile con modernas grabaciones. Se realizaron diversos juegos y sorpresas, que animaron el ambiente.

El baile duró, hasta las primeras horas de la madrugada.

DEFECTOS QUE SON VIRTUDES

Durante años la reserva orgullosa de la menor de mis hijas, Raquel, fué motivo de comentarios desfavorables por parte de cuantos la trataban. Mi propia madre me advertía ya cuando era apenas una niña: "Tienes que frenar tu incipiente soberbia, de lo contrario será una persona insoportable". Y sus pequeñas hermanas se ponían de acuerdo por una vez en el dictamen inapelable: "Se cree superior a todo el mundo. En el colegio nadie la puede ver".

Muy a mi pesar debía reconocer que estaban en lo cierto. Raquelita era una criatura tan atlanera y despreciativa que, a pesar de ser muy inteligente y muy bonita, no era nada popular entre los chicos ni sabía ganarse la simpatía de los mayores.

Aquello se convirtió en una obsesión para mí. Dulcemente intenté convencerla de que el orgullo es un grave defecto, que nadie tiene derecho a menospreciar a nadie por el mero hecho de que sea más pobre o esté peor dotado, que cada cual es como Dios lo hizo y que la bondad es el más grande de todos los dones. Ella me escuchaba impávida, no trataba de defenderse, pero tampoco hacía el menor esfuerzo por corregirse. A las buenas palabras siguieron los reproches, los castigos; el resultado fué el mismo. Hasta que desalentada renuncié a mi empeño, confiando en que cuando fuera mayor, el amor, al despertar su corazón, obraría el milagro de abatir su soberbia.

Ningún hombre de cuantos trataron de conquistarla, atraídos por su belleza verdaderamente excepcional, logró sin embargo, conmovérla. Sus hermanas ya se habían casado, una de ellas era madre, y Raquel seguía sin decidirse.

Dentro del ambiente en que actuaba comenzó a tener fama de presuntuosa, hasta que el rechazo de un pretendiente que en el consenso general era irrenunciable, determinó que el vacío comenzara a hacerse a su alrededor, pues al trascender el hecho, arreciaron los comentarios malévolos, y el resultado fué que poco a poco los muchachos dejaron de invitarla a salir en su compañía. ,

Seramente alarmada, convencida de que su engrandecimiento terminaría por frustrar su vida, traté una vez más de hacerla entrar en razón, pero ella, sin inmutarse, me respondió que no me inquietara, que sabía perfectamente lo que hacía.

A esta preocupación vino a sumarse otra: nuestra situación económica, hasta entonces solidísima, cambió de pronto. Cuando me enteré de ello, inmediatamente me hice esta pregunta: ¿Cómo reaccionaría la orgullosa Raquel al enterarse de que ya no era una muchacha rica y debería, por lo tanto, renunciar no sólo a los halagos a que estaba desde siempre acostumbrada, sino también a la posibilidad de disponer de su tiempo, de elegir libremente su destino?

Con gran tacto, presintiendo su rebeldía, la impuse de cuanto acontecía. Para mi sorpresa reaccionó en una forma totalmente inesperada. En vez de llorar, de desesperarse, no sólo se mostró serena, sino que dulcemente comprensiva, me dijo: 'No te preocupes, mamita. Ayudaré a papá a rehacerse, trabajaré a la par de él y ya verás que saldremos de esto'.

Ante aquellas palabras estallé en sollozos. Lloraba no sólo porque comenzaba a presentir que había sido injusta con ella durante años, sino también de dicha ante la revelación de una Raquel magnífica, completamente desconocida por todos, incluso por mí, su propia madre.

Lo que siguió me demostró hasta qué punto todos habían estado equivocados al juzgarla. Cumplió la dura prueba a que la sometía la repentina adversidad sin una queja, luchando tenazmente no sólo para bastarse a sí misma, sino para ayudar a sus padres, firme y valerosa, sin adoptar aires de

víctima jamás. Comprendí entonces que no era soberbia, sino firmeza de carácter lo que ya desde pequeña la tornaba plenamente consciente de su valer, le daba fe en sí misma y en su destino.

Cuando el verdadero amor llegó a su vida, también supo inmediatamente reconocerlo. Se enamoró de un hombre digno y luchador y no le importó en absoluto que no fuera rico, pues era el que su corazón esperaba y ésa fué su razón decisiva de su elección.

A través de esta experiencia he comprendido qué fácil es errar en nuestros juicios respecto de los demás, aunque se trate de nuestros propios hijos, al punto de tomar por grave defecto una cualidad de excepción.

Raquel me ha dado al respecto una lección que no olvidé jamás. Esta hija mía que bajo una máscara de desdén orgullo ocultaba pudorosamente el corazón más noble y generoso que sea dable imaginar.

“KARATEX”

A. KARAGOZLU e HIJOS

TINTORERIA, ESTAMPERIA Y TEJIDOS

Av. de los Constituyentes 7550

T. E. Prov. 72 - 3264

Villa Dihel — San Martín

UNA CARTA

GRACIAS, MAMA

Hoy que se cumplen diez años de mi matrimonio, mamá querida, quiero decirte algunas palabras que hace tiempo guardo en mi corazón. Estos diez años han sido hermosos y felices. Pedro y yo, nos amamos como en el primer día, nos respetamos y comprendemos. A nuestros dos hijos completan esta dicha que muchos nos envidian.

Quiero decirte, precisamente en este día, mamá, que es a ti a quien debo este hogar perfecto, donde reina la paz, la alegría y el cariño. Tú me enseñaste a ser como soy: tranquila, acogedora, comprensiva y suave. En todos mis recuerdos se alza la modesta casa de infancia que fué siempre el centro de reunión de parientes y amigos. Muchas veces me pregunté la razón de esa preferencia, hasta que los años me dieron madurez para comprenderlo: la razón eras tú, mamá. Tu infinita bondad, la atención que prestabas a todo y a todos, tu paciencia, tu alma generosa, tu inagotable caridad, creaban en torno tuyo profundos cariños. Eras un poquito la mamá de todas mis amigas, y más tarde, de mis compañeros; eras la confidente perfecta de cada uno de los miembros de nuestra familia. Discreta, prudente, con un gran caudal de simpatía, optimismo y fe, cualquier problema parecía fácil a tu ternura y a tu modo de ser tan humano.

Comprendí también que era diferente a otras madres, porque siempre te conformabas con cosas pequeñas, porque hallabas un motivo de contento en pequeños acontecimientos, porque te hacía feliz la buena salud, un día hermoso, una acción meritoria vista en los demás, y asimismo, el bienestar y la alegría ajenos.

Ofrecías a manos llenas tu compasión, y tu ayuda a quienes la necesitaban. Pero sabías hacerlo con suma delicadeza para no herir, para no hacer sentir tu dádiva. Eran los tuyos, sentimientos exuberantes como la misma vida. Y tu corazón estaba tan abierto, como la puerta de nuestra casa. Querías complacer a todos, ser útil a todos, participar en todo lo que fuera beneficioso para alguien. Y lo más curioso, era que nunca tuviste muchas cosas materiales para dar, sino eso imponderable, eso mucho más valioso que ningún dinero alcanza para pagar. No he olvidado tampoco que en ocasiones, mi padre, te reprochaba con cierta amarga aspereza, tus caridades. Hablaba de las ingratitudes propias de la naturaleza humana; de tus esfuerzos en favor de quienes no lo merecían; del tiempo perdido en obras que nunca te serían recompensadas. Comprendo ahora que esas palabras te hacían sufrir; que hubieras deseado a mi padre cerca tuyo también en esos afanes de tu alma; he pensado a veces, que tales diferencias, abrían algunas brechas en el cariño, de ambos se profesaban, originando tus lágrimas. Pero nunca mostraste ni tu pena ni tus lágrimas. Siempre sonreías, siempre tenían el mismo semblante dulce, la voz serena, el gesto cariñoso. Siempre esparcías a tu alrededor una atmósfera tranquila, y al mismo tiempo, de misteriosa fuerza, de ocultas energías. Lo supe mejor, cuando murió mi padre. Grande fué tu dolor, pero para atenuar el mío, para llevarme hacia la aceptación de aquella ausencia, suprimiste tu propio dolor, lo encerraste en el fondo de tu corazón. Y la vida siguió, gracias

a tu valor y a tu claro sentido de responsabilidad. Para que yo pudiera seguir mi carrera, era necesario hacer grandes economías. Y tuvimos que abandonar la casa y mudarnos a un cuarto. Como único lujo, llevamos el piano, ese piano viejo que había sido tuyo. Pero ese cuarto adquirió el mismo aspecto hogareño y hospitalario que tuvo la casa. Tardes de domingo hubo, en que se llevaban de voces, de risas, de cantos; de amistad y afectos verdaderos.

Tú los habías sembrado, mamá, y los recogías a manos llenas. Y yo jamás me sentí desgraciada, pese a las estrecheces económicas, gracias a ti, mamá. Esa habitación era un nido cálido donde tuve siempre la sensación de un hogar; donde tú prodigabas incansablemente tu infinita ternura, tus cuidados y tu constante abnegación. Allí vivíamos y soñábamos. Creo que hasta me creía rica. Porque con tu ejemplo me enseñabas la realidad de una dicha, que no depende de valores materiales.

Todo eso hizo de mí la muchacha que Pedro amó y ama. Porque me parezco a tí, y según mi marido son las cualidades que tú pusiste en mí, las más fundamentales, las que hacen la felicidad duradera de un matrimonio y de un hogar.

Y es por eso, mamá querida, que hoy te digo como en una oración:

Gracias, mamá, por haberme enseñado la dulzura, la paciencia, la comprensión y la bondad.

Gracias, mamá, por el constante ejemplo de tu abnegación y de tu ternura para con los tuyos, y para los otros, aquellos que acogías con tu infinita voluntad de servir a tus semejantes y de amarles como a ti misma.

Gracias, mamá, por la larga lección de conformidad, modestia y fortaleza. Por haberme dado, siempre, un verdadero hogar.

Gracias, mamá. Y al escribir estas pequeñas palabras, siento que en ellas encierro todo el inmenso amor que te profeso.

PIELES

MODELOS

FINAS

REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32-0705

BUENOS AIRES

INTERESANTE PROGRAMA EN LA FIESTA DEPORTIVA "NAVASARTIAN"

El Departamento de Educación Física con el auspicio de la Comisión Directiva y la colaboración de los demás Departamentos, no ha escatimado esfuerzos, para presentar a la masa societaria y al público en general un interesante programa, para rememorar las tradicionales fiestas deportivas "Navasartian".

En efecto, el día sábado 3 de noviembre, a las 21 horas, harán uso de la palabra los señores Garo Shihinian y Alberto A. Tristmans quienes se referirán sobre la trascendencia de la fiesta.

A las 22 hs., se realizarán números artísticos y variedades; y a las 23,30 horas, baile con orquestas. Está demás recordar, que este acto inicial, se realizará, como los restantes, en nuestro campo de deportes, en Ramos Mejía.

El día domingo 11, a las 10 hs., se efectuará una Misa de Campaña; a las 12 hs., Madag; a las 15 hs., desfile de abanderados, bendición eclesiástica y suelta de palomas; a las 15,40 hs., juramento de los boys scouts; a las 16 hs., palabras de apertura; a las 16,30 hs., alocución de S. E. Mons. Arzobispo Sion Manougian; a las 17 hs., exhibición deportiva; a las 17,50 horas, juegos a cargo de los cadetes de la entidad; a las 18 hs., partido de básquetbol correspondiente al torneo respectivo; y a las 20 hs., baile.

El día domingo 18, a las 16 horas, desfile de abanderados; 16,30, partido de exhibición de voleibol; a las 17,30, discursos de clausura; 18,30, exhibición de yudo; a las 19, final de salto en alto para caballeros; a las 20, fuegos artificiales, y a las 20,30, baile.

TERRA

— de —

GREGORIO TERTZAKIAN

TINTORERIA Y ESTAMPERIA DE SEDA,
RAYON Y ALGODON

LAPRIDA 1458

T. E. 791 - 8429 y 795 - 0044

Vicente López, F.C.N.G.B.M.

ESTAMP-COLOR

S. R. L.

Capital \$ 350.000 m/n.

TINTORERIA INDUSTRIAL Y ESTAMPERIA

Blanqueo - Teñido - Calandro - Apresto

Gral. Lavalle 2836 - 68

T. E. 740 - 2579

Juan B. Justo (F.C.N.G.B.M.)

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 - T. E. 48-5699

**FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON**

TEXTIL

MURAD

de Miron Leonian

VICTORIA 701

Hurlingham F.C.N.G.S.M.

Doctor
ANTRANIK EURNEKIAN
Médico
Especialista en Nerviosas
Actualmente en los EE. UU.

ARENALES 2189 T. E. 84-6746

FOTO

A P O L O

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

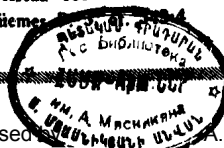
ESTUDIO NERSESSIAN

ECONOMICO . CONTABLE . IMPOSITIVO
ASUNTOS JURIDICOS

Florida 165

Gal. Gral. Güemes

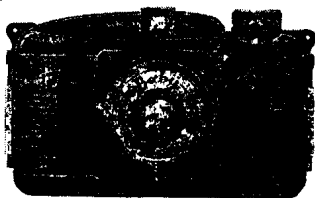
Tel. 30-6877



Rox Junior ★ ★ Baby

**La cámara
super
económica**

Que permite tomar
16 fotos 4 1/2 x 6, con
un rollo común 6-20



AL PRECIO DE UNA SIMPLE
CAMARA DE CAJON !

ALBERT TRITSMANS, Director - Gerente General

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos
Dms. MITRE 1906 - T. E. 48 - 9011 - BUENOS AIRES

ADHESION

DANUBIO S.A.

Teletaria "Armenia"

SANTA FE 1560

T. E. 44 - 0275

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires



Stephano

EL CISNE

S.R.L.

Buenos Aires

Córdoba

114

« NAVASART »

REVISTA MENSUAL

ORGANO DE LA
U. G. ARMENIA DE C. FISICA

GALERIA GRAL. GUEMES
FLORIDA 165 Piso 6º

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto	3.— Pesos
Anual	32.— Pesos
Exterior	3.—Dolares

AÑO 4 - Nº 41

OCTUBRE DE 1956

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL

CORREO CENTRAL (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5952
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 5411